

HAVREVIMPEN

DOF- FYN



5. ÅRGANG NR. 3, SEP. 1997

DOF- Fyn gennem 25 år
Storkenes dårlige forårstræk
Præmiekrydsord **Aktuel debat**

HAVREVIMPEN

Udgives af Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling for Fyns Amt

ISSN 0908-858X

Oplag: 630

Tryk: Micro-Forma

Redaktion:

Jacob Sterup Andersen - Niels Larsen - Tim Hansen
Hans Milter Pedersen - Michael Mosebo Jensen

Kontaktadresse, redaktionen:

Niels Larsen, Fengersvej 34 st.tv. 5230 Odense M, tlf. 66 14 49 86

Fra felten:

Tim Hansen, Isgaardsvej 36 st.th. 5000 Odense C, tlf. 65 91 27 36
I felten: 40 92 42 76. Ring straks, hvis du ser noget usædvanligt!

Internet:

Jan Holm Jensen, Ejersmindevej 10, 5250 Odense SV
Tlf. 66 17 13 17, Tlf.svarer 65 25 41 04, Email: janoholm@post6.tele.dk

Kontaktadresse, bestyrelsen:

Flemming Byskov, Sdr. Højrupvejen 128 C, Havndrup, 5750 Ringe, tlf. 65 98 22 18

Indhold:

DOF-Fyn gennem 25 år	4
Fra felten	27
Storkenes forårstræk	30
Ekskursioner	35
Møder	36
Krydsord	37
Aktuel debat	38

Tegninger: Ole Runge: forsiden

Copyright: DOF-Fyn. Udgivelsen må kun citeres med tydelig kildeangivelse

DOF-Fyns 25 års jubilæum

Lørdag d. 8. november 1997

Reserver allerede nu denne dag til festligholdelse af DOF-Fyns jubilæum!

For de morgenfriske er der ekskursion til Viggelsø. Færgen afgår fra havnen i Klintebjerg kl. 8.00. På Naturskolen på Viggelsø står et hold elever fra Klintebjerg Efterskole klar til at servere kaffe, te, rundstykker og måske en lille skarp, når vi ankommer. Således styrket går vi ud og ser på Fyns største ansamlinger af rastende Hjejler, Bramgæs, Kærhøge og hvad der ellers måtte være af ornitologiske seværdigheder på denne årstid. Færgen sejler retur kl. 11.00 og 12.00.

Kl. 14.00 - 16.00 holder vi reception i festsalen på Risingskolen i Odense for DOF-medlemmer og indbudte gæster.

Om aftenen holder vi fest kl. 19.00 i festsalen på Risingskolen, og menuen er følgende:

Forret: Tunmousse med salat og flute

Hovedret: Stegebuffet med oksetyndsteg, glaseret skinke og indbagt svinemørbrad. Hertil flødebagte kartofler eller kartoffelsalat. Salatbar.

Dessert: Citronfromage med flødeskum.

Kaffe og te.

Under middagen vil der blive afviklet forskellige underholdende og festlige indslag, og kl. 22 spiller et fem-mands jazzorkester op til dans.

Natmad: Frikadeller med kartoffelsalat.

I baren vil der kunne købes vin, øl og vand til "høkerpriser".

Alt dette for kun 115 kr pr. person. Så giv dig selv og ægtefællen en oplevelse, som alle vi DOF'ere vil huske i de næste 25 år!

Tilmelding til festen foretages ved at indbetale 115,- kr pr. person på det vedlagte girokort senest 3. oktober

DOF-Fyn gennem 25 år

Niels Larsen

Følgende historiske tilbageblik er baseret på gennemgang af en næsten komplet samling referater fra DOF-Fyns bestyrelsesmøder, "Havrevimpfen", "Fynsk Natur", "Feltornitologen", årsrapporterne "Fugle i Fyns Amt" og SU-rapporterne i DOFT. Herudover kommentarer og personlige oplevelser fra en række fynske ornitologer, hvoraf flere har været aktive i lokalafdelingen gennem alle årene.

Baggrund

I slutningen af 1960'erne blev det mere og mere klart, at DOF's organisatoriske struktur trængte til en fornyelse. Foreningen bestod da af en hovedbestyrelse placeret i København og Feltornitologiske Udvalg i landets 12 "storamter". Disse udvalg tog sig af den lokale ekskursions- og mødeaktivitet, men havde herudover ingen særlige funktioner. Der savnedes også en større grad af medlemsindflydelse i foreningen.

Resultatet blev oprettelse af 12 selvstændige lokalafdelinger, og som foreningens højeste myndighed et repræsentantskab, hvor lokalafdelingernes delegerede udgør majoriteten. De fleste lokalafdelinger blev opstartet i løbet af 1972. Lise Hafstrøm havde i 60'erne startet Feltornitologisk Udvalg, som allerede i disse år afholdt de første efterårslejre på Langeland. Udgangspunktet for DOF-Fyn blev dette udvalg, som bestod af Lise Hafstrøm (formand og medlem af hovedbestyrelsen), Hans Krog, Jørgen Mortensen og Ole Bank Hansen. En gruppe af de mest aktive

unge fynske ornitologer blev ind-draget i arbejdet, og lokalafdelingen var igang.

1973

I 1973 opstartedes en "observatørpatrulje", som skulle holde øje med diverse overgreb på fynske fuglelokaliteter. En af de første sager denne patrulje tog op var planer fra Svendborg Turistforening om at udleje 4 fuglerige holme i Det sydfynske Øhav i sommerperioden. Fra hovedkontoret fik patruljen vejledning i rejsning af fredningssager, og der blev indledt et samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening ved J. K. Groth.

I disse år (1971-74) kørte det første store Feltprojekt med optælling af alle landets ynglefugle. Niels Andersen og Ole Tønder var projektets koordinators på Fyn. Et andet projekt, som mange deltog i, var fremstilling af redekasser til Vendehals på Dalum Fritidshjem. 60 kasser blev lavet i denne første sæson.

En forkert udformet vejledning ved afholdelse af det første valg til DOF-Fyns bestyrelse i oktober medførte, at der måtte afholdes et skriftligt omvalg blandt alle lokalafdelingens medlemmer i december. Af de 254 fynske medlemmer afgav 135 deres stemme, og bestyrelsen fik denne sammensætning: Henning Rasmussen (formand), Niels Andersen (næstformand), Jonna Thestrup (kasserer), Lise Hafstrøm, Esger Sehestedt Juul, Jørgen Larsen og Ole Tønder.

Regnskabet for 1973 viser udgifter på 867 kr og et overskud på 165 kr.

1974

Det var derfor noget af en økonomisk satsning, da bestyrelsen efter pres fra især de unge medlemmer vedtog, at DOF-Fyn skulle have sit eget lokalblad. Niels Andersen og Ole Tønder blev "Havrevimpens" første redaktører, og det første nummer blev udsendt i april.

Foruden vendehalse-kasseprojektet (hvoraf én kasse blev beboet af Vendehalse) var der også ønsker om at starte et projekt med uglekasser. Dette var årsag til nogen betænkelighed i bestyrelsen og medførte undersøgelse af evt. forsikringsansvar, da "ophængningen kan indebære livsfare for deltagerne".

Der blev også opstartet en 3-årig ynglefugleundersøgelse på de mindre øer omkring Fyn.

Der var efterårslejr på Sydlangeland, og i alt 20 ekskursioner, herunder en ørnetur til Skåne i december, blev gennemført i 1974.

På initiativ af ikke mindst Henning Rasmussen besøgte bestyrelsen for Fugleværnsfonden i oktober Gulstav Mose og Tryggelev Nor.

Der indkom et tilskud fra Odense Kommune, så årets overskud blev på 3000 kr, selvom fremstilling af et imponerende antal redekasser (448 uglekasser og 99 tårnfalkekasser) løb op i 1700 kr.

1975

Kurt Due Johansen opstartede ved årsskiftet det fynske lokalitetsregister.

I løbet af vinteren var alle uglekasserne, efter forud indhentet tilladelse, blevet hængt op i skovdistrikterne overalt på Fyn. I løbet af maj blev alle kasser tilset og ungerne ringmærket. Af 448 kasser var de 273 beboet, og 223 natug-

leunger blev ringmærket. Sideløbende var 12 af de 99 tårnfalkekasser beboet og 49 unger blev ringmærket.

Fugleværnsfonden købte som sine første store områder Gulstav Mose og Tryggelev Nor og skrev lejekontrakt for en foreløbig 5-årig periode på Dørholm i Odense Fjord.

Årets mest bemærkelsesværdige fugleobservationer: Sortstrubet Bynkefugl hun på Hindsholm hele januar. En Sneugle blev set på Æbelø 25/2. 9-10/8 var der 5 juv. + 3 ad. Sorte Storke i Klise Nor i forbindelse med en større invasion i hele landet. Desuden Kongeørn hele vinteren på Sydlangeland.

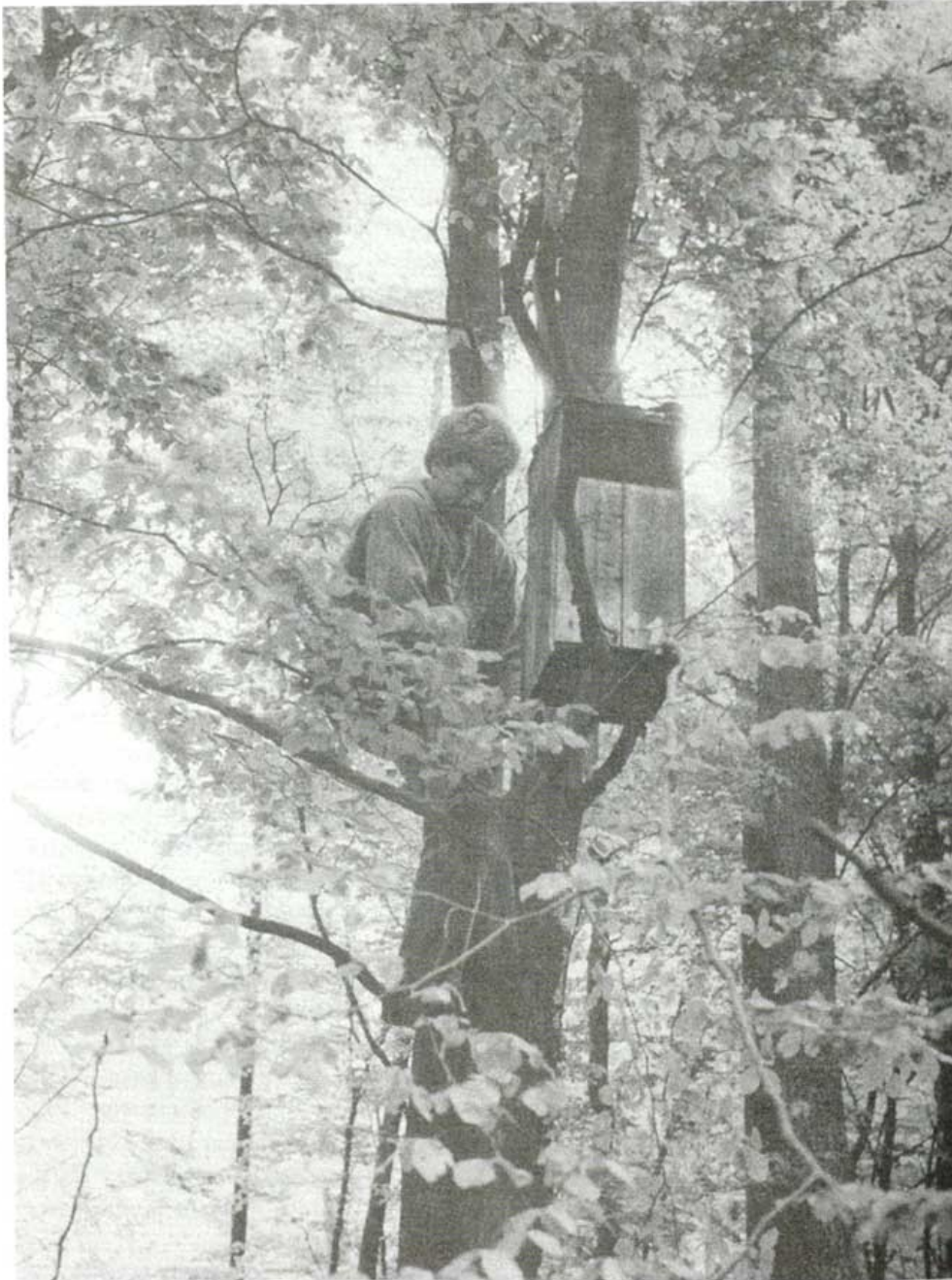
Der blev ikke opnået tilskud fra Odense Kommune i 1975, så kassebeholdningen skrumpede til 2500 kr.

1976

De første vedtægter for DOF-Fyn opererede med 4-årige valgperioder for bestyrelsesmedlemmerne. Derfor var generalforsamlingen i januar 1976 den første efter afstemningen i 73, hvor der skulle være valg til bestyrelsen. Denne fik følgende sammensætning: Bent Staugaard Nielsen (formand), Søren Bøgelund (næst-formand), Per Bak (kasserer), Jørgen Larsen, Esger Sehestedt Juul, Peter Hvenegård, Kurt Due Johansen.

De efterhånden mange aktiviteter medførte nedsættelse af følgende arbejdsgrupper: Ekskursionsudvalg, ugle- og vendehalsekasser, ø-tællinger, PR-virksomhed, fredningsudvalg, Tryggelev Nor-gruppe og redaktionsgruppe. P.g.a. mandefald i redaktionen udkom Havrevimpens ikke i 1976.

Tryggelev Nor-gruppen fik et tilbud på 10.000 kr fra en lokal tømrer på et fugle-



Søren Bøgelund tilser en af de mange uglekasser

tårn i "samlesæt". Projektet blev godkendt af Fugleværnsfonden, og gruppen fik tårnet opsat i løbet af sommeren. De udførte også et stort arbejde med fjernelse af gammelt jern og bildæk fra området. Den 30. oktober, på sin 10 års jubilæumsdag, holdt Fugleværnsfonden indvielse af Tryggelev Nor og fugletårnet med deltagelse af indbudte fra Miljøministeriet, Verdensnaturfonden, Fredningsplanudvalget og Fyns Amt.

1976 var et dårligt museår. Derfor var kun 168 uglekasser beboet, og der blev kun ringmærket 76 unger.

Ø-undersøgelsen afsluttedes. 85 fynske øer og holme var blevet optalt to gange i løbet af de tre sæsoner. Meget apropos blev Vresen gjort til vildtreservat i 1976 med adgangsforbud i yngletiden. Året efter fik Storeholm, Bastholm, Bredholm, Græsholm og Grensholm samme status.



Det første lille fugletårn i Tryggelev Nor.
Tegning af Aksel Hansen

På Æbelø opdagede Bent Staugaard og Henning Rasmussen en skudt Musvåge. De tog fuglen med og meldte skytten til politiet. Han indrømmede sin skyld og fik en bøde på 1000 kr. Æbeløs ejer, grev Grevenkopp-Castenskjold blev imidlertid så oprørt over dette, at han anmeldte de to ornitologer for ulovlig færdsel. Dette vakte en del opsigt og blev omtalt i både radio og aviser. Sagen skulle gennem Fredningsnævn og Miljøministerium inden den efter to retsmøder endte med frifindelse.

Årets helt suveræne fugleobservation tegnede Niels Bomholt sig for, da han så en flok på 7 adulte Hvidvingede Terner 9/6 på Lyø. Godkendt af SU.

I 1976 nærmest væltede pengene ind i DOF-Fyns kasse: Odense Kommune fordoblede tilskuddet til 4800 kr. Der indkom tilskud til både efterårslejr og ø-undersøgelsen, så der ved årets slutning var næsten 12.000 kr på kontoen.

1977

Efter i første omgang at have afslået en ansøgning om økonomisk hjælp til fremstilling af redekasser, vendte Amtrådet tilbage med et tilbud om at lade unge arbejdsløse fremstille 500 ugle- og 250 tårnfalkekasser. Projektet kunne nu udvides, og et antal gamle kasser udskiftes. Søren Bøgelund koordinerede denne efterhånden omfattende virksomhed. I 310 beboede uglekasser ringmærkedes 296 unger og i 104 beboede tårnfalkekasser blev 64 unger udruget.

Der havde siden Fugleværnsfondens køb af Tryggelev Nor været strid om, hvorvidt noret skulle høre under de for saltvand eller ferskvand gældende regler. Dette angår især jagtmæssige interesser.

Sagen blev indbragt for Landvæsenskommissionen, hvis kendelse heldigvis blev, at noret hører under ferskvandsreglerne.

Ramsar-konventionen blev underskrevet i 1977. Tre fynske områder er medtaget: Lillebælt, Det sydfynske Øhav og området omkring Nr. Nærå Strand og Æbelø, .

Resultatet af Ø-undersøgelsen udkom som bog med titlen "Øerne omkring Fyn, en beskrivelse af 85 fynske småøer og deres naturforhold", udgivet af Fredningsstyrelsen under Miljøministeriet.

I 1977 var der ynglende Rødhovedet And i Tryggelev Nor og ynglende Gulirisk på Nordfyn. Meget store antal trækende Musvåger blev set på efterårslejren på Sydlangeland: 1154 den 15/10, 3310 den 16/10 og 1081 den 17/10.

Der opnåedes ikke tilskud fra Odense Kommune i 1977, hvorfor året udviser et driftunderskud på 1300 kr.

1978

Jørgen Larsen udtrådte af bestyrelsen og Bjarne Bo Jensen blev valgt ind.

Miljøministeriet købte Klise Nor, og DOF-Fyn blev tilbudt at leje huset på arealet for 3000 kr årligt. Dette genudlejes senere til Fyns Amt, hvorved huslejen blev dækket ind.

Fugleværnsfonden havde bevilget 38.000 kr til et Minimuseum med 3 køjepladser i Tryggelev Nor. I august blev arbejdet påbegyndt efter samme princip som fugletårnet: Tømrer Hans Poulsen lavede det som samlesæt hjemme i sit værksted, og frivillige doffere hjalp med opsætningen.



Dovns Klint oktober 1977. Bent Staugaard i samtale med Lise og Mogens Hafstrom. De mange Alliker i baggrunden synes ikke at være interessante.

Af de 526 opsatte uglekasser var kun 225 beboet i 1978. Der kom dog 159 unger på vingerne, hvoraf de 109 blev ringmærket. Af 98 tårnfalkekasser var der æg i 39, og 19 unger blev udruget.

I 1978 kørte et landsdækkende projekt med vadefugletællinger med det formål at få bedre indblik i mængden af såvel ynglende som trækkende vadefugle på de vigtigste lokaliteter. Bl.a. til brug for en bedre argumentation for beskyttelse af vore vadefugle. På Fyn blev de 26 vigtigste lokaliteter dækket med én optælling hver måned, mens yderligere 30 blev optalt enkelte gange.

Der blev opstartet et landsdækkende lokalitetsregistreringsprojekt under ledelse af Tommy Dybbro. Niels Bomholt og Kurt Due ydede som amtskoordinatører sammen med især Søren Bøgelund en stor indsats for dette projekt i de følgende år.

Fredningsudvalget rettede henvendelse til samtlige fynske kommuner om at få tilsendt deres lokalplaner. Allerede her det første år var der en positiv dialog med flere kommuner, hvor lokalplaner har berørt fugleområder.

DOF-Fyn deltog i september i en udstilling i Svendborg Idrætshal, som Svendborg Strandjagtforening arrangerede.

Der var 17.000 Troldand i Bøjden Nor i januar og 25.000 Ederfugle ud for Gulstav i marts. Havørn i Odense Fjord hele foråret. Den 28/5 en flok på 15 Hvide Storke i Humble. En vestenstorm i september gav fund på Fyn af både Lille og Stor Stormsvale.

I oktober var der registreret 414 fynske medlemmer.

Det har ikke været muligt at finde regnskabet for 1978.

1979

I stedet for Esger Sehestedt Juul indtrådte Aksel Hansen i bestyrelsen. Han og Bent Staugaard udgjorde nu Havrevimpens redaktion.

I håb om at kunne forjage Skarverne, som i 1978 havde ynglet på øen i Brændegårdssøen i et dengang rekordstort antal på 349 par, lod godsejer Reventlow-Mourier i februar træerne på øen fælde. Dette medførte naturligt nok en del protester og avisskriverier, foruden en politianmeldelse mod godsejeren. Da ynglesæsonen gik igang, viste fældningen sig at være ganske betydningsløs for Skarvernes vedkommende. På øen var der skarvreder både i de fældede træer og på jorden, og der blev nu også bygget reder i træerne inde på søbredden. 560 par Skarver ynglede i Brændegårdssøen i 1979.

179 af uglekasserne var beboet i 1979. 245 unger kom på vingerne. Heraf blev 187 ringmærket. I perioden 1975-79 blev i alt 811 Natugleunger ringmærket, og der kom tilbagemelding på 63.

Adult Stellersand han i april i Gråsten Nor på Ærø og samme sted en Tophejre 19/5. Flodsanger 28/6-6/7 i Kule Mose på Nordfyn. Alle obs. godkendt af SU. I efteråret en iagttagelse ved de sydfynske søer af 2 Havørne og en Kongeørn på én gang. En 1k Vandrefalk dukkede op ved Brændegård Sø 10/11 og tilbragte hele vinteren her. Denne Vandrefalk kom igen de følgende 6 vintre.

P.g.a. den hårde vinter afsatte bestyrelsen 1250 kr til vinterfodring af vandfugle. Regnskabet for 1979 udviser et

overskud på 2500 kr, og nettoformuen voksede til 18.500 kr.

1980

Ingen ændringer i bestyrelsens sammensætning. Hovedsagelig på grund af dårlig økonomi i hovedforeningen vedtog bestyrelsen at købe Lehn Schiølers "Danmarks Fugle" til 2500 kr og at indbetale 5000 kr til Fugleværnsfonden, som i foråret købte Salme Nor. Tryggelev Nor blev hermed fondens største og fornemste lokalitet, og det skulle fejres med mæner: 6. maj blev noret og minimuseet officielt indviet af Prins Henrik med deltagelse af 70 indbudte honoratiores, som spiste frokost i et stort telt, der var opstillet til lejligheden. I tiden forinden var der foretaget et stort arbejde med oprydning i området, og DOF-Fyn fik megen ros for hele arrangementet.

Endnu en markant begivenhed dette forår var ekskursionen til Odense Å, arrangeret i samarbejde med Morgenposten, der havde reklameret for turen med en større artikel. Søndag morgen den 1.

juni kl. 3.30 var 12 ledere parat til at modtage deltagerne. DOF-Fyn havde lavet en lille folder over fuglelivet i området, som avisen havde trykt i 500 eksemplarer, til uddeling til de fremmødte. Men da turen skulle starte kl. 4.00 var alle lederne chokerede. Det var simpelt hen væltet ind med folk: Et sted mellem 1000 og 1200. Det lykkedes dog at få folk opdelt i hold på ca. 100 og komme hele turen igennem. Vejret var perfekt, og trods de store hold blev der hørt en masse fugle, bl.a. Sydlig Nattergal og Græshoppesanger.

Et fredningsforslag for Monnet blev offentliggjort. I september var der igen udstilling hos Strandjagtforeningen i Svendborg. Bøjden Nor blev købt af Karen Kriegers Fond og skulle bestyres af Fugleværnsfonden.

Der var Skestork i Tryggelev Nor i påsken, og Pungmejse blev for første gang konstateret ynglende på Fyn.

Havrevimpempen kostede i 1980 over 5000 kr. PR og udstillinger løb op i 2600 kr, og til biblioteket blev der købt for



Indvielse af minimuseet i Tryggelev Nor, maj 1980. Til venstre bl.a. Prins Henrik og Lorenz Ferdinand. Til højre Henning Rasmussen og Prins Henrik.

4000 kr. Dette medførte sammen med donationen til Fugleværnsfonden, at nettoformuen skrumpede til under 5000 kr. Til gengæld steg medlemstallet til 450.

1981

Ingen ændringer i bestyrelsen.

Der blev lejet to sommerhuse på Nordlangeland til afholdelse af en påskelejr med deltagelse af 18 unge. Den planlagte å-tur med Morgenposten måtte aflyses p.g.a. aviskonflikt.

Kurt Due havde udarbejdet et digert værk på 250 sider til amtets fredningsplanlægning. Fredningsudvalget var i det hele taget meget aktivt i disse år og havde efterhånden mange sager kørende. Et udkast til sikring af enge ved Hollufgård blev dog opgivet, da man erfarede, at der var planlagt en motorvej gennem området! Sidst på året rejste Fyns Amt fredningssag for Tryggelev Nor og de omgivende arealer. Vildtreservatkontoret blev inddraget i sagen for om muligt at få begrænset den meget generende jagt fra naboarealerne, som opskræmte fuglene i noret. Jægerne skød ind over området og sendte hunde ind efter nedlagt og anskudt vildt.

Et stigende behov for et fast lokale førte til, at der blev indledt et samarbejde med de øvrige grønne foreninger for at skaffe evt. fælles lokale i Odense. Biblioteket købte et komplet sæt "DOFT" og "Feltornitologen". Lejen af huset i Klise Nor blev opsagt til 31/7-82.

Kongeørn ved Ravnholt i jan/febr. og igen i december. 228 Blisgæs ved Gyldesten 22/3, Skestork i Vejlen på Tåsinge 22/3-3/4. Stor Skrigeørn på Fyns Hoved 16/4. Godkendt af SU.

Regnskabet viste overskud i 1981, bl.a. var der en fortjeneste på 2700 kr på salg af fuglekasser fremstillet i Ringe Statsfængsel og et pænt tilskud fra medlemmernes indbetaling til Havrevimpnen på 3500 kr. 492 medlemmer.

1982

Efter generalforsamlingen havde bestyrelsen denne sammensætning: Søren Bøgelund, Kurt Due Johansen, Aksel Hansen, Steen Bak Henriksen, Gunnar Knudsen, Niels Bomholt og Peter Hvenegård (kasserer). Formands- og næstformandsposten kunne ikke umiddelbart besættes.

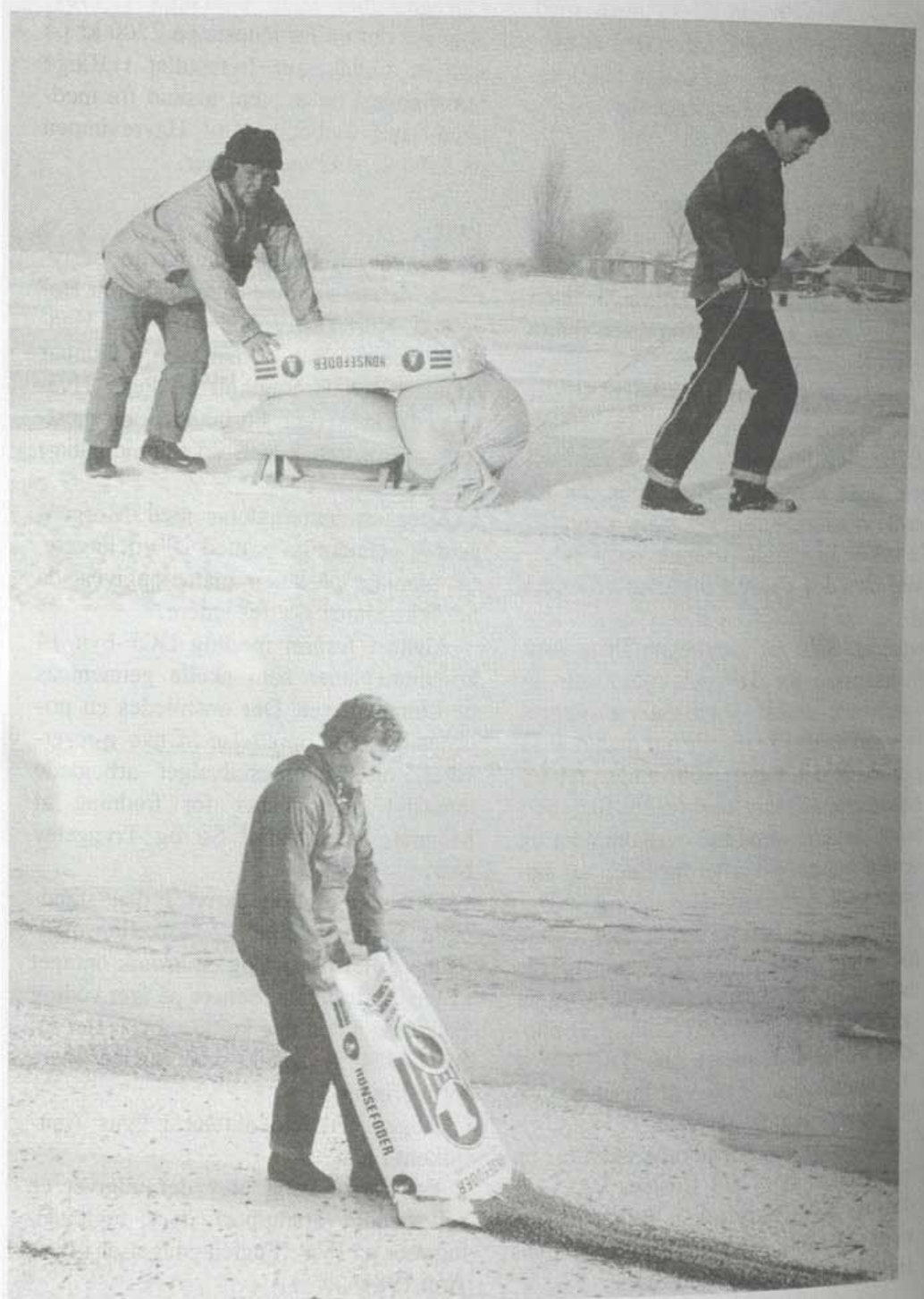
Atter en nattergaletur med Morgenposten gennemførtes med 200 deltagere. En planlagt påskelejr måtte opgives, da der ikke kunne skaffes ledere.

Alene i foråret modtog DOF-Fyn 14 kommuneplaner som skulle gennemgås og kommenteres. Der opstilledes en prioritetsliste for oprettelse af nye ø-reservater, og fredningsudvalget arbejdede intensivt med planer for fredning af Monnet, Brændegård Sø og Tryggelev Nor.

DOF-Fyn deltog aktivt i den standende jagtlovs-debat: 2 folketingsmedlemmer blev besøgt og en kronik optaget i Fyns Stifttidende. Senere på året vedtog Folketinget den nye jagtlov, hvori der set fra DOFs synspunkt var mange klare forbedringer.

Bogen "Fuglelokaliteter i Fyns Amt" udkom i juni.

For første gang blev der udgivet en selvstændig årsrapport over fuglelagttagelser på Fyn: "Fuglelagttagelser i Fyns Amt 1981".



Gunnar Knudsen og Søren Bøgelund fodrer vandfugle, januar 1982

Der var 57 trækkende Traner ved Tryggelev Nor 25/3. Rødvinget Braksvale ved Dovns Klint 31/8. Godkendt af SU. 4 par ynglende Bjergvipstjert på Fyn.

Overskud på regnskabet, selvom tilskuddet fra Odense Kommune næsten blev halveret. Nettobeholdning 10.500 kr. Medlemsantallet steg til 550.

1983

Samme bestyrelse, som nu konstituerede sig med Steen Bak Henriksen som formand og Niels Bomholt som næstformand.

Der opstartedes et 3-årigt skovoptællingsprojekt med 32 tællere som dækkede 140 skove.

Ellers gik året roligt med arbejde med et stort antal fredningssager. Flere års arbejde med fredning af Monnet bar frugt, da der sidst på året blev afsagt fredningskendelse. Statsskovvæsenet erhvervede Sollerup, og DOF-Fyn var straks ude med planer for området og forslag om opstilling af et fugletårn ved søen.

I 1983 blev der afholdt et pænt antal ekskursioner, bl.a. weekendture til Falsterbo og Thy.

Den 11/7 sås 22 Hvide Storke på Fyns Hoved. 17-18/9 huserede en 1k Lille Skrigeørn på Sydlangeland. Godkendt af SU. 1983 var året for den store invasion af Høgeugle. Den første i det fynske sås ved Hov 22/10, mens tilløbsstykket var den, som dukkede op ved Brændegård Sø 15/11 og blev her lige til 1. april året efter.

Balance på driftsregnskabet, og en pæn fortjeneste på 3400 kr på salg af redekasser. 3000 kr kom ind i medlemsbidrag til Havrevimpen.

1984

Aksel Hansen udtrådte af bestyrelsen. Viggo Lind kom ind. Bestyrelsen havde vanskeligt ved at konstituere sig og valgte et stykke tid at fungere uden formand.

Der arbejdedes stadig med at finde et egnet lokale. Odense Kommune forlangte ændring i lokalafdelingens vedtægter, før der kunne ydes støtte. Fredningsgruppen havde stadig mange sager. Bl.a. kørte en sag om vandstanden i Flemløse Grave nu på tredje år.

Rovfuglegruppen havde i en lang år-række bl.a. optalt hele bestanden af ynglende Rørhøg på Fyn. Op til 1978 var der omkring 20 par. Den landsdækkende ekspansion i antallet af Rørhøge konstateredes også på Fyn: 1979: 38 par, 1980: 49 par, 1981: 65 par, 1982: 83 par, 1983: 104 par og her i 1984 nås maksimum på 110 par ynglende Rørhøg. De følgende år stabiliseredes antallet omkring 100 par.

Foruden Høgeuglen ved Brændegård Sø sås der også en ved Flyvesandet 8/1. I alt 26 udtrækkende Fiskeørne fra Fyns Hoved i foråret. Silkehejre i Tryggelev Nor 17-19/6. 7 udtrækkende Aftenfalke fra Dovns Klint 11/9.

I 1984 opnåedes ikke tilskud fra Odense Kommune, og selv om medlemsbidragene til Havrevimpen oversteg udgifterne, blev der et driftsunderskud for 1984 på 3500 kr. Kassebeholdningen ved årets udgang var således kun på 3500 kr. Medlemstallet stadig på ca. 550.

1985

De af Odense Kommune krævede vedtægtsændringer blev godkendt af hoved-

foreningen og vedtaget på DOF-Fyns generalforsamling den 24/1. Det kom der dog ikke noget lokale ud af.

Ved årsskiftet overtog Statsskovvæsenet Dovns Klint, og det hegn, som den tidligere ejer havde sat op i irritation over ornitologers og turisternes færden, blev fjernet.

Vildtforvaltningen, som i flere år havde arbejdet med en løsning der kunne fjerne den generende nabo-jagt ved Tryggelev Nor, droppede overraskende alle tiltag til jagtregulering. Fugleværnsfonden indbragte herefter sagen for Overfredningsnævnet.

28 ekskursioner blev afholdt i 1985, bl.a. ture til Hamburger Hallig, natravnetur til Frederikshåb Plantage, havfugletur til Blåvand og en efterårstur til Tipperne, foruden den sædvanlige efterårslejr på Sydlangeland. Skagensturen 2-5/5 skal have et par ord med på vejen: Turen blev ledet af Steen Bak Henriksen og Torbjørn Eriksen. Det var sindsygt koldt i Skagen, og deltagerne havde alt for lidt tøj med. Der skulle skræbes is af bilrunderne, og morgentrækket på Nordstranden var en lidelse. Men der blev set fint med fugle, og den 4/5 i Storeklit sås en spurvefugl, som ingen kunne finde ud af, hvad var. (Melanistisk Hortulan var et af gættene). Per Poulsen havde fotoapparatet med og tog en stribe billeder af fuglen. Om eftermiddagen på Grenen traf knægtene Klaus Malling Olsen, som jo i deres øjne havde gurustatus, og han blev forelagt kendetegnene. Efter at have hørt lidt på drengene, så han på dem og sagde: "Det er vist en Sanglærke, I har set!" Drengene var rasende. KMO har dog senere givet en undskyldning, da fuglen efter granskning af Pers fotos blev

bestemt, og efterfølgende godkendt af SU som landets 6. Alpejernspurv!

I 1985 opstartedes det landsdækkende skudtællingsprojekt for at få konstateret jagtintensiteten i forskellige udvalgte områder. På Fyn var Kurt Due primus motor i dette projekt, som kørte de næste 10 år. Det var særligt områder i Det sydfynske Øhav, Odense Fjord og Nr. Næra Strand som blev overvåget.

Der blev set 4 Hærfugle og hele 5 Små Skrigeørne i løbet af året, Gåsegrib sidst i maj ved Gulstav og Ådselsgrib 1/6 samme sted. Af alt dette blev kun den ene Skrigeørn indsendt til SU og godkendt. Desuden et stort vågetræk på Sydlangeland med i alt 179 Fjeldvåger og 4500 Hvepsevåger i løbet af efteråret og den største nøddekrigeinvasion i mands minde.

Selvom der ikke var problemer med udgivelsen af Havrevimpen, blev bestyrelsen fristet sidst på året af et forslag om at gå sammen med de øvrige grønne organisationer på Fyn om udgivelse af et fælles blad "Fynsk Natur".

Regnskabet viser et overskud på 6500 kr og en kassebeholdning på 11.000 kr.

1986

På generalforsamlingen var der ved en afstemning flertal for tilslutning til Fynsk Natur, og da det første nummer udkom i april blev der udtrykt stor tilfredshed med bladet. Bestyrelsen fik denne sammensætning: Søren Bøgelund (formand), Peter Hvenegård (kasserer), Morten Nielsen (sekretær), Kurt Due Johansen, Niels Bomholt, Viggo Lind, Poul Henrik Harritz.

I april blev der afsagt kendelse i Fyns største fredningssag: Hele området om-

kring Nørresø og Brændegård Sø freddes og godsejeren tilkendtes en erstatning på 1,5 mio. kr. I 1986 var skarvkolonien i Brændegård Sø vokset til 1854 reder, og arten havde dette år desuden etableret to nye kolonier i det nordfynske, nemlig med 452 reder på Mågeøerne ved Bogense og 16 reder på Roholm i Odense Fjord.

På Fyn afholdtes for første gang Fuglenes Dag med ture til Sollerup, Hvidkilde Sø, Tryggelev Nor og Odense Å.

DOF-Fyn fremsendte indsigelse mod en planlagt vandskibane i Skårupøre Sund og mod en vindmøllepark ved Henninge Nor.

I 1986 var de fynske ornitologer gode til at få sendt deres obs. til SU. Følgende iagttagelser er godkendt: Kongeederfugl adult han 15/3 i Bagenkop Havn, Ellekrage 21/6 Gulstav, Sort Ibis 26/6 Hennesved, Gåsegrib 2/10 Dovns Klint. Det blev et rekordår for flere rovfugle: I alt mindst 10 Havørne. Dagsrekord for Fiskeørn med 16 den 16/4 ved Hennesved, Rød Glente 24 den 27/9, 16 Blå Kærhøg den 8/10 og 3738 Musvåger samme dag på Sydlangeland. Et havtræk af dimensioner blev iagttaget ved Hørseklint den 4/10, da 108 Suler og Målemuk, Sodfarvet Skråpe og Lunde trak forbi.

DOF-Fyns udgift til Fynsk Natur det første år beløb sig til 8500 kr og årets underskud blev 5300 kr. Der var dog stadig knap 6000 kr i kassen.

1987

Samme bestyrelse. Dog blev Morten Nielsen nu formand.

Lokalitetsregisteret havde været skrantende et stykke tid. Materiale var blevet opsamlet, men det kneb med sor-

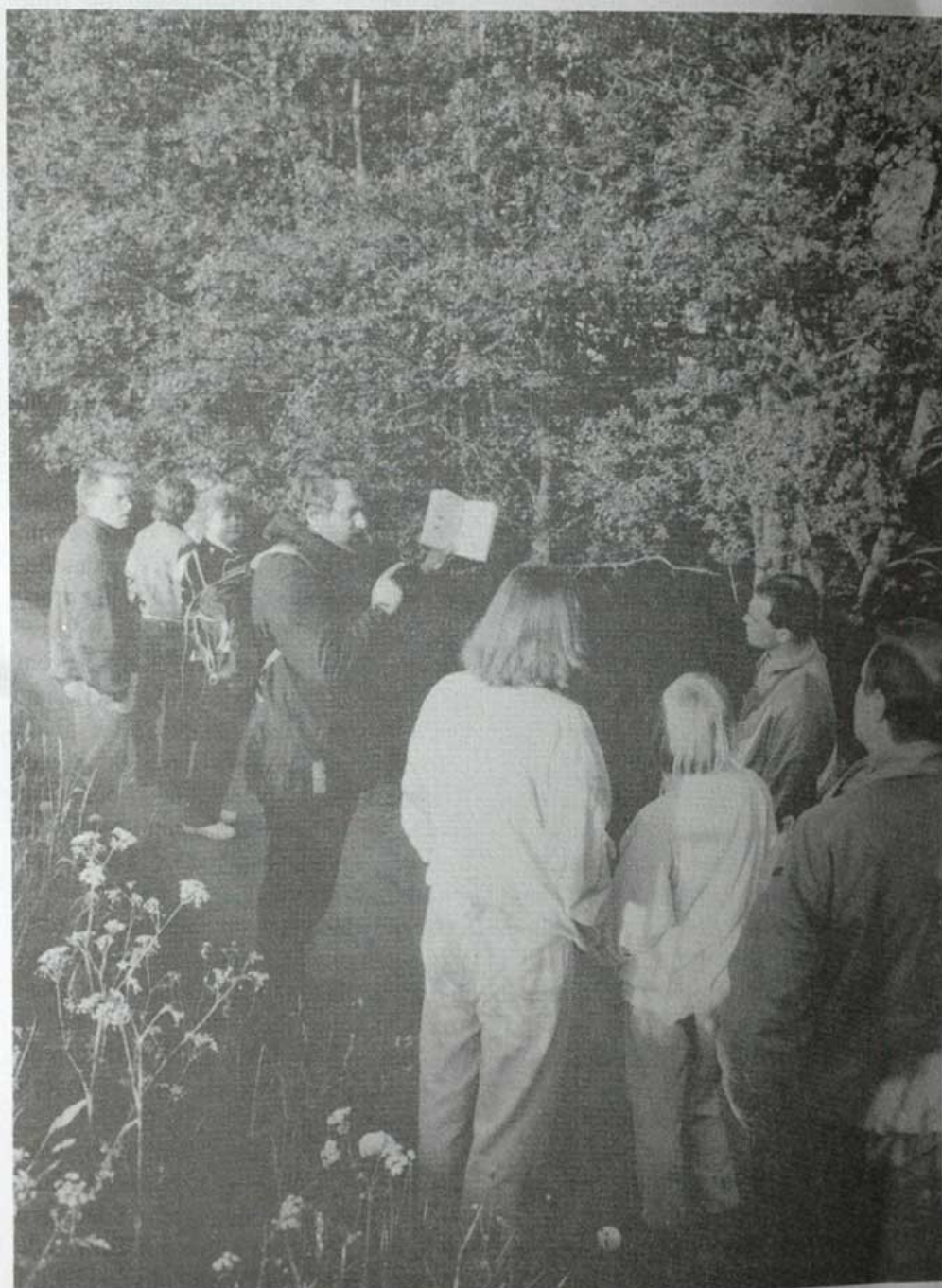
teringen. Niels Bomholt fik i 1987 forstærkning af Poul Rasmussen og Arne Mortensen. Denne gruppe begyndte også at arbejde på at kunne EDB-behandle materialet.

Henrik Andersen var koordinator for et flerårigt projekt for optælling af olie-ramte fugle langs de fynske kyster. I den forgangne vinter blev der opnået en meget stor dækning af den fynske kystlinje af i alt 50 tællere. Et andet projekt, som har kørt gennem mange år er punkttællingsprogrammet for vinterfugle. Det meste af tiden med Erik Ehmsen som koordinator for Fyn.

Der blev indsendt forslag til amtet om placering af fynske fugletårne og forslag om at gøre Egensedybet til vildtreservat. Indsigelse mod placering af 3 vindmølleparker medførte at 2 af disse blev droppet. Fredningsgruppen rettede fornyet henvendelse til alle fynske kommuner om at få tilsendt lokal- og kommuneplaner. Der blev også rettet henvendelse til de politimestre, i hvis distrikter der ligger Ramsarområder, hvor det nu er påbudt at bruge stålhagl, for at få dem til at kontrollere, at dette overholdes. Dette blev modtaget positivt.

Ekskursionsudvalget afholdt 18 ture, og efterårslejren blev som sædvanligt gennemført i Søren Bøgelunds regi. Desuden Fuglenes Dag med 17 ture på 13 lokaliteter. For første gang arrangerede DOF-Fyn en stortur, nemlig til Tyrkiet i september.

Fleire iagttagelser af Stor Skrigeørn, hvoraf kun én kom til SU: 18/3 Hannebjerg Skov på Langeland. Yderligere godkendt af SU: Rosenbrystet Tornskade 10/8 Hillerslev og Dværggås 7-15/11 i Keldsnor. I årets løb blev der set 3 for-



Fuglenes Dag 1987. Flemming Byskov fortæller om fuglelivet ved Odense Å

skellige Kongeørne på Hindsholm. På Sydlangeland var der mange Dværgmåger: 543 den 15/10 og 269 den 9/11. Desuden i alt 219 udtrækkende Fjeldvåger her.

Kassebeholdningen var ved årets slutning på 7000 kr.

1988

På generalforsamlingen udtrådte Niels Bomholt af bestyrelsen, og Arne Mortensen blev valgt ind. Han arbejdede med stor ildhu med lokalitetsregisteret. I samarbejde med Ornis Consult og de øvrige lokalafdelinger gennemførtes et pilotprojekt på Fyn med indtastning af fugleoplysninger på EDB. Ornis Consult stillede en maskine til rådighed, og Poul Vestergård udviklede i samarbejde med Arne Mortensen et EDB-program, som var klart bedre end de programmer, der hidtil var set. Årsrapporten for 1988 var den første, som blev baseret på EDB-behandlede oplysninger.

Fredningsgruppen arbejdede meget på planer om at få gennemført fredninger af søterritoriet i Det sydfynske Øhav og i Odense Fjord, og der fremsendtes indsigelser mod en planlagt campingplads ved Emtekær Nor og et badeland ved Bagenkop.

Ekskursionsudvalget var meget aktivt og gennemførte 33 ekskursioner, foruden storture til Algeriet og USA. I Odense var der møde med de andre lokalafdelinger for at koordinere DOFs storture, nu hvor disse i større udstrækning end tidligere arrangeredes af andre end Københavnsafdelingen.

Årsrapporten for 1988 er fyldt med eksotiske fuglenavne: Ørnevåge, Lille Skrigeørn, Steppehøg, Triel, Rødrygget

Svale, Lundsanger og Gulddrossel. Ingen af disse iagttagelser er indsendt til SU. Det er til gengæld observationerne af Hvidvinget Terne: 2 adulte 15/5 på Lyø og 1 adult 31/7 i Stenstrup Lergrave. Landets første Eleonorafalk, en ad. lys fase fra Dovns Klint 4/10 blev først indsendt og godkendt af SU i 1994! Det blev et stort efterår for rovfugle på Sydlangeland med 6 Sorte Glenter, 84 Fiskeørne, dagsrekord for Dværgfalk med 33 den 9/10 og i alt trak 379 Fjeldvåger ud. Dette blev det sidste år med mange Fjeldvåger. Alle efterfølgende år er der set langt under 100. Herudover kan nævnes i alt 4 Hærfugle i løbet af året og 7 Rovterner på Sydlangeland.

Antallet af medlemmer steg til 577. På grund af udgiften til Fynsk Natur, som beløb sig til over 10.000 kr, udviklede økonomien sig katastrofalt, og regnskabet blev påtegnet nogle advarende bemærkninger af revisor Jørgen Mortensen. Årets underskud var på 10.000 kr og DOF-Fyn modtog et ekstraordinært tilskud på 3000 kr fra hovedforeningen. Kassebeholdningen ved årets slutning var på 190 kr!

1989

Efter generalforsamlingen havde bestyrelsen denne sammensætning: Morten Nielsen (formand), Søren Bøgelund (næstformand), Peter Hvenegård (kasserer), Kurt Due Johansen, Lisbeth Møller, Hanne Poulsen og Lars Hansen. Sidstnævnte blev koordinator på Fyn for det landsdækkende projekt for optælling af ynglende måger og terner, som var planlagt til at køre i tre år.

Der udarbejdedes et stramt budget for alle arbejdsgrupperne for at sikre øko-

nomien, og på bestyrelsesmøderne i foråret blev forskellige løsningsmodeller m.h.t. Fynsk Natur diskuteret. Odense Kommune meddelte, at der var brugt et forkert beregninggrundlag for tilskuddet til DOF-Fyn, og 5000 kr skulle derfor betales tilbage. Da der samtidig var redaktionelle problemer i Fynsk Natur, valgte bestyrelsen at udtræde af samarbejdet og anbefale DOF-medlemmerne at tegne individuelt abonnement.

Et styrket ungdomsudvalg afholdt både pinse- og efterårslejre på Sydlangeland.

En periode med sydøstenvind midt i maj havde bragt mængder af storke og rovfugle til Skagen, især Små Skrigeørne, Sorte Glenter, Aften- og Lærkefalke og en ung Kejserørn. Natten til den

26. maj gik vinden i nordvest og en stor del af returtrækket passerede Sydlangeland i løbet af denne og den efterfølgende dag: 30 Hvide Storke som rastede den 26. og trak syd dagen efter, 1 Sort Stork, 13 Aftenfalke, 6 Lærkefalke, 10 Sorte Glenter og 1 Lille Skrigeørn. Bent Staugaard så Kejserørn på Fyn den 27. Ingen af ørnene blev tilsendt SU. Adult Hvidvinget Terne i Keldsnor 26/5. Godkendt af SU. Lars Hansen fandt ynglende Sorthovedet Måge på Illumø og ringmærkede Fyns første Fuglekongesanger på Fyns Hoved. Purpurhejre i Fredmosen 30/4-1/5, Silkehejre i Keldsnor 7/8 og Rosenbrystet Tornskade på Vestermeden 7/7. Alle godkendt af SU. En Skestork holdt til i Tryggelev Nor hele sommeren,



Deltagerne på efterårslejren. Dovns Klint oktober 1989

og 4 trak ved Gamborg 24/9. I foråret blev der ringmærket Drosselrørsanger på Fyns Hoved og Høgesanger i Gulstav Mose. Deltagerne på efterårslejren så Sortstrubet Bynkefugl, han i Tryggelev Nor 19/10.

Sidst på året bevilgede Odense Kommune penge til køb af et teleskop til ungdomsarbejdet. Et tilskud til lokalitetsregisteret på 2500 kr fra hovedforeningen, en bogsalgssaften og honorar fra en betalt fugletur bragte beholdningen op på 4000 kr.

1990

Peter Hvenegård gik ud af bestyrelsen, og Thomas Buus Nielsen valgtes ind. Flere af de aktive i rapportgruppen havde udtrykt interesse for bestyrelsesarbejdet og blev valgt som suppleanter. På grund af "jægerkuppet" i Ribe havde hovedbestyrelsen udformet nye vedtægter for lokalafdelingerne, så en sådan fjendtlig overtagelse ikke kan gentages. Valgperioden for bestyrelsesmedlemmer blev samtidig nedsat til 2 år. Hanne Poulsen blev kasserer. Morten Nielsen fik senere på året jobbet som DOFs administrationschef, og Søren Bøgelund overtog formandsposten.

Ekskursionsudvalget afholdt 34 ture, bl.a. til Hamburger Hallig, Tøndermarsken, Hanstholm og en ørnetur til Skåne, foruden en stortur til Røst i Norge. Udvalgte ture blev fra nu af trykt i den amtslige natur- og kulturkalender, og derved fik man kontakt til et nyt publikum. Ungdomsudvalget afholdt forårslejr på Fyns Hoved, og selvfølgelig efterårslejr på Sydlangeland.

Lokalitetsregisteret havde vanskeligheder ved at skaffe optællere trods kraf-

tig annoncering og "indpiskning". Der var desuden opstået tvivl om rettigheder til EDB-programmet og den fortsatte brug af den lånte maskine. Et bestyrelsesmøde i oktober havde disse problemer som eneste punkt på dagsordenen.

De nystartede amtsnaturudvalg med deltagelse af jægere, naturfredningsfolk og ornitologer holdt det første møde i slutningen af året. Disse udvalg skal tilvejebringe lokal enighed om nye jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder og komme med oplæg til en kommende jagtlovsrevision.

Fuglemæssigt blev 1990 et år uden de store sensationer. Dog skal nævnes Skestork i Henninge Nor 4-6/6, Silkehejre i Østerøso 25-28/7, 4 Sorte Storke og 12 Sorte Glenter på Langeland. Det mest bemærkelsesværdige var en stor invasion af korsnæb, som startede allerede midt på sommeren. Både Store og Små Korsnæb blev set i flokke mange steder i amtet, og der var 4 observationer af Hvidvinget Korsnæb, heraf en flok på 7 den 28/10 i Ristinge By.

Årets overskud blev på 5000 kr, så økonomien var ved at komme på fode igen.

1991

Efter generalforsamlingen så bestyrelsen således ud: Flemming Byskov (formand), Søren Bøgelund (næstformand), Hanne Poulsen (kasserer), Kurt Due Johansen, Lars Hansen, Thomas Buus, Niels Larsen.

Ørneturen til Skåne i februar var en oplevelse, der sent vil blive glemt af dem, som var med. Vejene var spejlglatte, og bussen var i en jammerlig forfatning. Dækkene var nedslidte og batte-

riet fladt, så der skulle starthjælp til begge morgener. Yderligere var dørens lukkemekanisme i stykker, så bussens dør stod åben det meste af tiden. Men der blev set pænt med ørne, glenter og gæs, og hjemturen blev lagt forbi Værløse, hvor den stationære Høgeugle blev beskuet.

I forsøget på at skaffe flere indtægter til den slunkne kasse skulle der sælges kaffe og rundstykker til deltagerne på turen langs Odense Å på Fuglenes Dag. Derfor blev der indgået et samarbejde med haveforeningen Lilletoften, som havde en kiosk, hvor der kunne laves kaffe og en plads med opstillede borde og bænke. Her var det også planen at sælge redekasser. Efter at deltagerne var startet på turen gik "kaffegruppen" igang med at brygge kaffe og smøre 300 rundstykker. Al denne aktivitet vakte stor interesse hos en flok af haveforeningens morgenduelige beboere, som i det dejlige vejr var kommet for at indtage deres morgenbajere på pladsen. Kioskbestyreren øjnede en chance for at tjene nogle hurtige penge og riggede fadølsanlæg og parasoller op på pladsen. Han fik straks gang i omsætningen, og det varede ikke længe inden nogle af beboerne var kommet i feststemning og fik haveforeningens musikanlæg stillet op. Så da turdeltagerne ved 7-tiden ankom til haveforeningen i den tro, at de nu skulle nyde et stille morgenmåltid, var der vildt gang i den, og musikken gjaldede ud over pladsen. Det var for meget for langt de fleste, så der blev ikke solgt ret mange rundstykker denne morgen. I alt var der 280 deltagere på Fuglenes Dag, så den side af sagen var god nok.

Med Ib Hellesen som koordinator blev Føl-på projektet opstartet ved skoleårets begyndelse i august, hvor to skoler i Odense var med.

I efteråret blev der afholdt en trækfuglekampagne over 4 søndage på Sydlangeland med nedskydningen af rovfuglene på Malta som tema. Fortsatte diskussioner om lokalitetsregisteret og nu også om ophavsretten til et nyt "Paradox-program" kulminerede i et voldsomt skænderi på Dovns Klint på en af de ovennævnte søndage. Arne Mortensen trak sig ud af arbejdet med øjeblikkelig virkning. Rapportgruppen holdt krisemøde. Jacob Sterup Andersen overtog indtastningsarbejdet, og Hanne Poulsen renskrev 1990-rapporten.

Kurt Due tog initiativ til opstart af en Odense Fjord-gruppe for at få månedlige optællinger af alle fjordens dellokalteter. Gruppen indgik kontrakt med Statsskovvæsenet om tællinger på Viggelsø for et årligt honorar på 5000 kr.

Der blev stadig arbejdet meget med at skaffe et lokale. Andre grønne organisationer blev kontaktet, og der blev sendt fornyet ansøgning til Odense Kommune. Alt sammen uden resultat.

Et forslag fra Erik Ehmsen om en genopstart af Havrevimpen blev debatteret i bestyrelsen. Nogle var meget stemt for ideen, andre ville hellere med i Fynsk Natur igen. Det blev besluttet at lægge forslaget ud til afstemning på den kommende generalforsamling.

I amtsnaturudvalget var der enighed på flere områder end ornitologerne vel egentlig havde forventet. Bl.a. gik jægerne repræsentanter med til, at et stort område i Det sydfynske Øhav skulle gøres jagtfrit. Dette havde de dog gjort

uden at have deres bagland i orden, og blandt de menige jægere var der voldsomme protester. Sidst på året ønskede jæggerrepræsentanterne derfor at fravige dette igen. Der var dog stadig uenighed i udvalget om Vresen og Nr. Nærrå Strand.

Først på året var der stadig mange korsnæb, bl.a. 3 iagttagelser af Hvidvinget. Sølvhejre i Vejlen 14-21/3. 40.000 indtrækkende Knortegæs på Sydlangeland 19/5. Slambassinet i Odense blev "opdaget" denne sommer, og de store vadefugleforekomster imponerede. Der var bl.a. 4 Odinshøns her. 4 unge Sorte Storke ved Keldsnor 16-18/8. Sidst på året var der mange Silkehaler.

Med stram omkostningsstyring, pæne indtægter ved salg af årsrapporter og fra en bogsalgsaften var nettobeholdningen ved årets slutning kommet op på over 20.000 kr.

1992

På generalforsamlingen medførte formandens beretning en del debat, især om "turbulenserne" i bestyrelsen og EDB-gruppen. Debatten om bladet mandede ud i en afstemning, som gav klart flertal for eget lokalblad. Lars Hansen og Thomas Buus udtrådte af bestyrelsen. Jacob Sterup Andersen og Ib Helleesen blev valgt ind. De sidste af de mange suppleanter fra 1990 var således nu kommet i bestyrelsen. Esben Eriksen blev ny suppleant og overtog styringen af ekskursionsudvalget.

Kurt Due udarbejdede et omfattende forslag til afgræsning og pleje af de 12 vigtigste fuglelokaliteter, som blev sendt til Skov- og Naturstyrelsen og personligt til medlemmerne i amtsrådet. Efter for-gæves henvendelse til ejeren af Gylden-

sten om at forhindre tilgroning af de områder, som blev brugt af de rastende Blisgæs, blev en artikel om dette bragt i Fyns Stifttidende. Dette medførte at ejeren af den mark i Jersore, hvor Blisgæssene også fouragerer, tog kontakt til DOF-Fyn og udtrykte stor interesse for at gøre noget positivt for gæssene.

Under medvirken af Ornis Consult blev der indgået aftale med amtet om udarbejdelse af en rapport over de sidste 15 års fugleforekomster i Tryggelev Nor mod betaling af 10.000 kr. Der blev også luftet tanker om yderligere betalte optællinger.

Ungdomsudvalget afholdt både en pinse- og en efterårslejr på Sydlangeland.

I 1992 blev det store Feltprojekt "Fuglenes Danmark" startet op. På Fyn gik det lidt trægt. Især var det vanskeligt at finde en koordinator, indtil Henrik Andersen sidst på året meldte sig. I begyndelsen var der heller ikke den store interesse fra medlemmernes side for at tegne sig for kvadrater.

Bestyrelsen havde fokus på jægernes overtrædelse af jagtloven i 1992. Starten gik, da Flemming Byskov og Gunnar Knudsen fandt en grav på Æbelø med flere hundrede skudte fugle, hvoraf mange var af totalfredede arter. Skytten på øen blev meldt til politiet, som i starten ikke var meget for at gøre noget ved sagen. I Odense Fjord var der flere sager. Bl.a. kunne skraldebilchaufførerne på lossepladsen på Stige Ø købe øl hos en mand, som hver dag kom i sin varebil. Han havde desuden et jagtgevær, som chaufførerne kunne more sig med. Der blev konstateret nedskydning af flere fredede fugle og sagen meldt til politiet og Odense Kommune. Herudover blev

der politianmeldt overtrædelser på godset Erholm og på Hofmansgave. Disse forhold blev også forelagt jægerens repræsentanter i amtsnaturudvalget.

DOF-Fyn kom efter adskillige protester med i det amtslige Grønne Råd. Og så fik vi endelig et lokale! Et af vore nye medlemmer Kaj Pedersen fik udvirket, at vi kunne disponere over to rum på Rissingskolen i Odense. Efteråret gik med maling, indretning og udpakning af biblioteket.

Ørnefodringsprojektet blev godkendt af veterinærmyndigheden, og Erik Ehm- sen og Jørgen Jensen gik igang med de halve grise.

Det første nummer af det nye Havrevimpem udkom sidst på året. Belært af de dårlige erfaringer fra tidligere blev det vedtaget straks fra starten at indlægge girokort i bladet, selvom økonomien var god og bladet sagtens kunne have været udsendt gratis.

2 måneders hedebløge med sydøstlige vinde i maj og juni kunne ikke undgå at give bonus: Slangeørn 26/4 ved Bagenkop, Rødhovedet Tornskade 14/5 Fyns Hoved, Hvidvinget Terne 15/5 i Keldsnor, adult Lille Skrigeørn 24-25/5 Gulstav. Alle godkendt af SU. 4 Aftenfalk i Fredmosen 25/5 og 8 i Gulstav Mose 31/5. Ligeledes et stort influx af Sortterne den 20/5 med 40 i Tryggelev Nor, 80 i Brændegårdssøen og 100 i Arreskov Sø. 3 iagttagelser af Biæder på Sydlangeland i perioden 22/5-5/6. I efteråret en Terekklire i Keldsnor 29/7 og en Jagtfalk i Tryggelev Nor 4/10. Begge godkendt af SU.

Der var balance på regnskabet i 1992, så der kunne spenderes penge på indretning af lokalet.

1993

Ingen ændringer i bestyrelsen.

På det første møde i det Grønne Råd blev der diskuteret naturgenopretning i 5 konceptområder, og i marts var der offentligt møde med bl.a. lodsejerne om Maden på Helnæs. Skov- og Naturstyrelsen fremsendte fredningsbekendtgørelse for Æbelø.

Det af amtsnaturudvalget foreslåede store jagtfri område i Det sydfynske Øhav satte vedvarende jægerens sind i kog, og DOF-Fyn deltog i jægermøder på Tåsinge og senere i et med nogle meget vrede strynøboere. I juni kom en faglig rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser med vurderinger af amtsnaturudvalgets forslag til jagtfri områder. DMU foreslog flere udvidelser og forbedringer. Der var faktisk kun indskrænkninger i området ved Vresen. Et område syd for Viggelsø var nu også kommet med.

DOF-Fyn indgik en samlet aftale med Fyns Amt om optællinger på 9 lokaliteter + Det sydfynske Øhav til en pris af 40.000 kr foreløbig for 1993. Tidligere havde enkelte medlemmer fået betaling for tællinger af særskilte lokaliteter. En del af disse lod nu honoraret tilfalde lokalafdelingen. Bestyrelsen vedtog efter en del debat, at tællerne skulle have dækket transportudgifterne, og resten af honoraret skulle sættes på en særskilt konto og ikke bare indgå i driften.

Op til jagtstarten den 1. september forberedtes et større felttog, hvor der blev satset stort på medierne. Radio Fyn havde bevilget penge til leje af en helikopter, og der var indslag på TV-Fyn og flere avisartikler. Der blev lavet en fyldig dokumentation af jagtlovsovertrædelserne i 1993, bl.a. til brug i forhandlingerne

i amtsnaturudvalget. Flemming Byskov blev inviteret til at skrive en artikel i "Jægeren", og han havde møde med jagtformændene. Det blev aftalt, at ved fremtidige overtrædelser skulle kredsformændene kontaktes, for at disse kunne skride ind overfor de jægere, som overtrådte loven.

En kraftig januarstorm sendte mængder af Rider ned i Kattegat. De blev set fra Horseklint, da de skulle nordpå igen: Flere hundrede hver af dagene 23/1 og 25/1. Silkehejre i Østerøsø 9/5, Stribet Ryle i Keldsnor 24/7. Godkendt af SU. En Rovterne i Brændegårdssøen midt i juli blev set af mange. Dagsrekord på Sydlangeland for Rød Glente med 58 den 29/9.



Kurt Due hviler ud på en skarvrede. Mågeøerne, november 1993

Det blev et forrygende årsregnskab med et overskud på omkring 40.000 kr. Præcis hvor stort overskuddet blev for netop 1993 er svært at udrede, da en del store poster først indgik i 1994, og der var refusioner både til/fra Ornis Consult og hovedforeningen.

1994

På generalforsamlingen blev der debatteret om DOF-Fyn havde markeret sig for kraftigt i medierne med jagtlovsovertrædelserne. Der kom mange gode forslag til anvendelse af det efterhånden store beløb som var til rådighed, bl.a. køb af en fuglelokalitet og oprettelse af en fynsk fuglestation. Der var store visioner, da det virkede sandsynligt, at amtet også skulle have talt op i 1994. Der blev reklameret kraftigt for deltagelse i Feltprojektet, da det i 1993 havde været meget vanskeligt at afsætte kvadrater. Niels Larsen gik ud af bestyrelsen og i stedet blev Michael Mosebo Jensen indvalgt. Morten Nielsen blev valgt som revisor, og han påtog sig at opstille et mere gennemskueligt regnskab, hvor også tilgodehavender ville blive synliggjort.

For at få brugt nogle af de mange penge blev Kurt Due bevilget et beløb til trykning af en rapport i farver om forholdene for Blisgæssene på Gyldensten. De penge fik han dog ikke brug for, da Skov- og Naturstyrelsen støttede rapporten med 10.000 kr. Den flotte rapport afstedkom senere på året et personligt brev fra miljøminister Svend Auken.

Den nye jagtlov trådte i kraft 1. april. De reservater, der i amtsnaturudvalgene skal opnås enighed om, er en del af denne lov. Men forhandlingerne i amtsnaturudvalget kørte tungt. Der var fortsat

uenighed omkring Viggelsø, Det sydfynske Øhav og Nr. Nærrå Strand. De mange protester fra jægerside havde bl.a. fået formanden for Fyns Amts Miljøudvalg, Carsten Abild, til at blande sig i debatten.

En planlagt pinselejr blev aflyst og efterårslejren havde kun 4 deltagere. En tur til Rügen i efterårsferien var til gengæld en stor succes.

Bestyrelsen havde ikke let ved at få brugt penge i større målestok på fornuftig vis: Eskildsø i Lindelse Nor kunne muligvis købes, da den tidligere ejer døde. Fugleværnsfonden blev derfor spurgt, om der var interessere for et samkøb, men fonden havde rigeligt at arbejde med efter købet af Hyllekrog på Lolland. Der blev holdt møde med Statsskovvæsenet om leje af et hus på Sydlangeland til brug for en fuglestation, men her trak afgørelsen ud.

I november blev der arrangeret en række fuglekasseaftener på Risingskolen. Det var der ikke den store interesse for.

En flok på hele 14 Nordisk Lappedykker blev set på havet ud for Tryggelev Nor 24/4. 3 Blåhalse den 25/5 på Fyns Hoved, hvoraf det lykkedes at få ringmærket de to. Silkehejre i Brændegårdssøen 1/6. En flok på 4 Sorte Glenter på Fakkebjerg 27/7. Per Poulsen havde gang i notesblokken i september: 14/9 adult Lille Skrigeørn på Horne og 23/9 Sort Ibis over Fåborg. Begge godkendt af SU. Også i september blev dagsrekorden for Fiskeørn slået hele to gange på Sydlangeland med 19 den 2/9 og 22 den 17/9. Mange Nøddekriger blev set i efteråret.

Årets samlede overskud blev på knap 50.000 kr, og formuen voksede til 126.000 kr.

1995

På generalforsamlingen blev formuens anvendelse selvfølgelig igen debatteret. Bestyrelsen havde nu denne sammensætning: Flemming Byskov, Søren Bøgelund, Kurt Due Johansen, Kaj Pedersen (ny kasserer), Ib Hellesen, Jacob Sterup Andersen, Michael Mosebo Jensen. Jens Bækkelund blev ny suppleant.

Ole Tønder var interesseret i at tilbringe foråret på Fyns Hoved for at ringmærke og registrere fugletrækket. Han blev bevilget husleje på Feltstationen. Fugleværnsfonden fik tilsendt 10.000 kr til hjælp til købet af Hyllekrog.

Feltprojektet havde en del udækkede kvadrater på Vestfyn. Der blev derfor arrangeret en weekendlejr for at få optalt disse. Det blev en stor succes.

Før den tredje forhandling om de jagtfrie kerneområder, så det ud til at Reservatkontoret var stemt for en løsning, som var klart ringere end det første forslag fra DMU. Det 3-årige forsøgsreservat i Egensedybet gik i 1995 ind i det sidste år, hvor det helt store område blev holdt jagtfrit. Resultatet var til at føle på: Det vrimlede simpelthen med ænder. Afrapporteringsmødet i Otterup havde samlet 40-50 mennesker, og stemningen var positiv.

Ole Tønder meddelte, at han gerne ville tilbringe efteråret på Sydlangeland. En brugt campingvogn blev indkøbt og installeret hos Søren Bøgelund, og Keldsnor Fuglestation kunne indvies officielt den 9. september. Der blev oprettet et fuglestationsudvalg, som opstillede et budget og udarbejdede retningslinier for stationens virke.

På bestyrelsesmødet i august kunne Jens Bækkelund glædestrålende med-

dele, at Æbelø var blevet købt af Åge V. Jensens Fonde, som allerede havde planer om en hel række positive tiltag.

Fuglenes Dag havde kun få deltagere. Til gengæld besøgte 4-500 fugletårnet på Viggelsø på Fjordens Dag i september, og informationsmaterialet om DOF "blev revet væk".

Et kraftigt stormvejr i november fik havet til at gennembryde strandvolden ved Tryggelev Nor, og noret blev fyldt med havvand. Det blev imødeset med spænding, hvilken betydning dette ville få for fuglelivet i det kommende år.

I foråret gjorde især klirerne sig bemærket, med store forekomster af Tinksmed og Mudderklire. En Damklire ras-tede i Vejlen 23-26/4. Godkendt af SU.



*Indvielse af Keldsnor Fuglestation.
Øsende regn, september 1995*

Hele 7 Sorte Storke trak ud fra Gulstav 14/8, og her holdt en ung Aftenfalk til 15/9-9/10. Midt i oktober dukkede en Kongeørn op ved Ravnholt og blev her til hen på foråret. Landets første Steppetornskade trak hitjægerne til Langeland 22-23/10. En stor forekomst på 1000 Toppede Lappedykkere i Egensedybet 5/11.

Da der også blev talt op for amtet i 1995 kom årets indtægter op på 82.000 kr, og udgifterne løb op i 64.000 kr.

1996

Ingen ændringer i bestyrelsen, som på generalforsamlingen forelagde et ambitiøst budget på 92.000 kr, hvoraf fuglestationen tegnede sig for 36.000 kr, hvis der kunne opnås fuld bemanning.

I marts blev campingvognen kørt til Nordlangeland. Det var nu næsten 30 år siden, at forårstrækket her var blevet ordentligt dækket.

I løbet af foråret gik slaget om de jagt-fri kerneområder ind i slutfasen med offentlige møder i Rudkøbing om Det sydfynske Øhav og i Otterup om Egensedybet og Viggelsø i Odense Fjord. Bekendtgørelsen for Odense Fjord trådte i kraft 30. juni og for Det sydfynske Øhav 1. september. Sideløbende hermed indtrådte DOF-Fyn i brugergrupperne for de forskellige områder. Der bliver nok at tage fat på i de kommende år.

Efter en sæson på Nordlangeland med et overraskende stort træk af bl.a. gæs, Fiskeørn og Hedelærke, men hvor ringmærkningen ikke blev det helt store p.g.a. den høje bevoksning, kørtes campingvognen i august tilbage til Sydlangeland. Her var der fast observatør på hele efteråret, og der blev ringmærket inten-

sivt i Gulstav Mose i weekender og efterårsferien.

Trods en helsides artikel i Morgenposten kom der kun 136 deltagere til Fuglenes dag ved Odense Å. Viggelsø på Fjordens dag blev besøgt af 600 mennesker. Efterårslejren havde kun to deltagere.

Der var flere møder omkring lukningen af hullet i strandvolden ved Tryggevlev Nor. Der var intern uenighed om, hvorvidt det indtrængende saltvand havde haft en god eller dårlig indflydelse på fuglelivet i noret.

I foråret var der besigtigelsesmøde på Æbelø i forbindelse med fredningsforslag for det omliggende vandområde og i december en offentlig høring i Bogense.

I årets første måneder var der et stort influx af Tundrasædgæs. I efteråret var der en stor invasion af Blåmejser, hvori-

mod rovfugletrækket svigtede. Der var dog enkelte store dage: 29/8 trak 1146 Hvepsevåger ud fra Sydlangeland (største dagstotal siden 1985) og 6/10 så deltagerne på DOF-turen 3600 Musvåger trække over Arreskov Sø. Der blev ringmærket 2 Fuglekongesangere i efterårsferien, hvor også en Rødhals Gås trak forbi Dovns Klint. Sidst på året trak mange Søkonger i det nordfynske.

Årsregnskabet viser indtægter på 90.000 kr og udgifter på 80.000 kr. Sidst på året udlånte DOF-Fyn 75.000 kr til hovedforeningen.

1997

På generalforsamlingen afgik Ib Helleesen og Jens Bækkelund blev indvalgt. Der var en del debat om størrelsen af det beløb, som lokalafdelingen skal spendere på jubilæumsfesten den 8. november. Det



Bestyrelsesweekend i Vejlerne juni 1996. Poul Hald Mortensen fortæller

blev dog vedtaget at følge bestyrelsens oplæg.

Gennem årets første måneder var hullet i strandvolden ved Tryggelev Nor et tilbagevendende punkt på bestyrelsesmøderne.

Fuglestationen startede planmæssigt op på Nordlangeland den 1. marts og 18. marts kunne Jan Holm Jensen sende DOF-Fyn på Internettet, ovenikøbet med nyheden om landets 4. Ørkenstenpikker på stranden ved Nordenhuse.

I foråret var bestyrelsen optaget af forhandlinger om jagten i Nr. Nærrå Strand og forholdene på Æbelø.

For kommentarer, bidrag til artiklen og udlån af fotos takkes Flemming Byskov, Søren Bøgelund, Lise Hafstrøm, Kurt Due Johansen, Morten Nielsen, Bent Staugaard, Erik Thomsen, Ole Tønder og DOFs arkiv.

Fra felten

Tim Hansen

Perioden strækker sig fra det tidlige forår til og med august

Over Gulstav trak en Islom vest 19/5 (OHG). En adult Purpurhejre blev set i Gulstav Mose 21/6 (SØB), men kunne ikke genfindes dagen efter. En Silkehejre opholdt sig i Bøjden Nor fra 16/7 og en halv snes dage frem. Måske var det den samme, der rastede på Monnet 24-26/8. En Skestork stod i Tryggelev Nor 2/5 (FET) og to dage senere i Østerøsø (HEL), og igen et par dage senere i Henninge Nor (NRA). 3 Hvide Storke trak SØ over Flødstrup på Østfyn 15/5 (MMJ). 2 Sorte Storke blev set på Sydlangeland i sensommeren: 1 NØ 28/7 (SØB) og en trak syd ved Vesteregn 25/8 (FET). Den tilbragte

natten i Søgårds Mose og trak ud fra Dovns Klint dagen efter (KNF).

Om morgenen 23/5 trak i alt 3100 Knortegæs øst ved Siø og Tryggelev Nor (MMJ), og to dage senere trak 10.700 NØ ved Rudkøbing (NRA).

En Blåvinget And han rastede i nordenden af Tryggelev Nor fra 18/5 og ca. en uge frem (OHG). Selvom fuglen gemte sig meget i vegetationen, lykkedes det en del twitchere (også nogle langvejs fra) at se fuglen. Beskrivelse er tilsendt SU. En Rustand rastede i Brændegårdssøen en enkelt dag midt i juli (EDA), og endnu en blev set på Bredholm 31/8 (FET).

En del Sorte Glenter er set på Sydlangeland i perioden: En til to flere gange i starten af maj (THH, SØB, NLA). 2 trak 28/7 (SØB), 1 trak S 13/8 (KNF) og endnu en rastede i Magleby Nor 26/8 (FET). I august trak i alt 33 Fiskeørne og 3 Vandrefalke på Sydlangeland.

2 Vagtler blev hørt ved Gulstav 4/6 (Fuglelinien) og Plettet Rørvagtel blev ult. maj hørt i både Gulstav Mose (SØB) og i Vejlen (NRA).

En Odinshøne i Tryggelev Nor 21-23/5 (MMJ) er muligvis det første forårsfund i amtet. Samme sted, eller rettere i Salme Nor rastede en 1k Odinshane 26/8 og ydeligere 2 1k 29-31/8 (KNF). I Arreskov Sø blev der 15/5 meldt om en Thorshane i vinterdragt, der blev fanget af en Havørn! (Steen Winkel og Lars Rasmussen). Beskrivelse er tilsendt SU. En Tredækker blev trådt op i Gulstav 30/8 (THH).

Forårets største overraskelse var den invasion af Hvidvinget Terne, der ramte hele NV-Europa midt i maj: 14/5 41 Arreskov Sø (FLB), 16 Brændegård Sø (Arne Mortensen) og 2 Søgårds Mose (THH). I de følgende uger blev enkelte fugle set hist og her. En ung og en gammel Rovterne trak forbi Dovns Klint 27/8 (KNF).

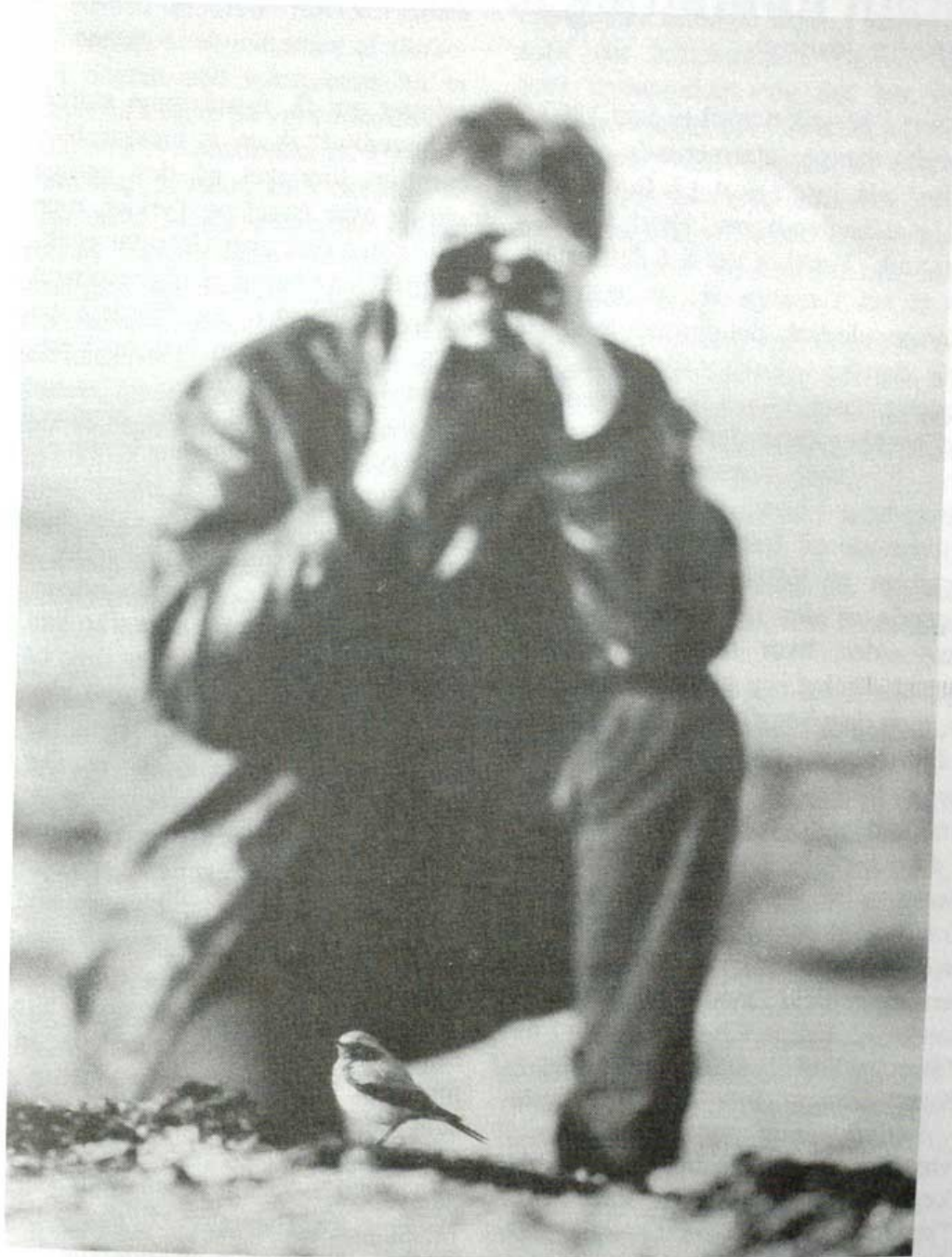
En Natravn rastede i Gulstav Vesterskov 18/8 (KNF). To Hærfugle blev det til i foråret: 12/4 1 Kerteminde (via Ivan Olsen) og 2/5 1 Hov Nordstrand (THH).

Det største tilløbsstykke i amtet nogensinde blev den famøse Ørkenstenpikker, der hoppede rundt på stranden ved Nordenhuse på Østfyn 16-29/3. Bo K. Stephensen fra Kerteminde var den heldige finder. Det anslås at fuglen blev set af op til 300 ornitologer!

På Hov Nordstrand rastede en Sortstrubet Bynkefugl 21/4. På Hov blev Gulirisk og Hortulan set i pæne antal dette forår. Henholdsvis i alt 6 og 9.

En Drosselrørsanger sang intenst i Gulstav Mose fra 18/5 og mindst en måned frem. Den havde på et tidspunkt selskab af en tavs fugl (en hun?). Ole Tønder ringmærkede en ung Høgesanger her 12/8.

I Svanninge Bakker fandt Niels Bomholt en Iberisk Gransanger 22/6. Fuglen sang til langt ind i juli. British Ornithologists Union Records Committee (BOURC) som er toneangivende m.h.t. udskillelse af arter/racer overvejer at ophøje denne spanske race af Gransanger til selvstændig art. Lydoptagelser af fuglen er på vej til SU. Dette er blot det 2. fund i Danmark.



*Denne spaltes redaktør studerer Ørkenstenpikkeren. Nordenhuse, marts 1997.
Foto: Henrik Mouritsen*

Dårligt forårstræk for Hvid Stork i 1997

Jan Holm Jensen

Der blev i perioden april til juni 1997 udsendt mange alarmerende meddelelser via Internettet på European Bird Net/Fuglenet om Hvid Storks forårstræk. Trækket var det dårligste, som er set i mange år, hvilket var medvirkende til det hidtil laveste antal danske storke. Også andre svævetrækkere, bl.a. Lille Skrigeørn, som trækker over den østlige rute, blev forsinket væsentligt i år. Oplysninger blev samlet på en hjemmeside på Internettet i en dagbogsform af Edwin Donath. I det følgende er der lavet et uddrag af disse sider, hvor noget er forsøgt oversat direkte, og andet er summeret, men dagbogsformen er bevaret.

For interesserede kan hjemmesiderne findes på: <http://home.t-online.de/home/edwin.donath>

En væsentlig del af oplysningerne stammer fra 3 personer alle med efternavnet Kaatz: Michael Kaatz, som er PhD-studerende ved MPIV og kører et projekt med radiomærkede storke, Dr. Ch. Kaatz fra "Storchenhof Loburg" og Dr. J. Kaatz.

I strømmen af meddelelser kan det være noget svært at bevare overblikket, og dagbogsformen kan få et "rodet" indhold, hvor væsentlige oplysninger om de store linier i trækket er blandet sammen med lokale op-

lysninger om få, nyankomne storke. Mit hovedindtryk er, at trækket blev væsentligt forsinket på den østlige trækroute over Israel og Tyrkiet, men den vestlige rute over Gibraltar er ikke ramt. Dette betød, at slutresultatet blev værst i Øst- og Nordeuropa (f.eks. Danmark), men Syd- og Vesteuropa ikke blev ramt:

20.04.97: Michael Kaatz beretter, at mange tusinde storke har ventet på bedre vejr i bugten ved Iskenderun mellem Tyrkiet og Syrien. Det har været det koldeste forår i Tyrkiet i mere end 100 år. Termikvindene, som er nødvendige for at storke kan flyve over lange afstande, er ikke til stede. Ante Strand fra Sverige rapporterer, at i ugen før 15. april har kun 10 storke passeret Bosphorus. Der er faldet mere end 1 meter sne på én dag på bakkerne sydøst for Istanbul. Forsinkelsen af storkene er ved at blive kritisk, fordi føden i bugten ved Iskenderun er ved at slippe op.

Det rapporteres fra alle steder, hvor storkene kommer fra den østlige rute over Tyrkiet, at fuglene er forsinket, hvorimod "vestlige storke", som trækker over Gibraltar, allerede ligger på æg.

21.04.97: Yannis Tsougrakis rapporterer fra Thessaloniki, at græske storke er begyndt at ankomme i weekenden, men mange fugle ser be-

skidte og udmattede ud. Disse fugle er 1 måned forsinket! Michael Kaatz har berettet, at hovedparten af storkene i bugten ved Iskenderun nu er trukket væk og er på vej vestover.

22.04.97: Situationen er kritisk i Schleswig-Holstein, hvor der kun er 1 par ud af 14 i den berømte storkelandsby Bergenhusen. Dette er det nordligste mod Danmark. Hvordan er situationen mon her? Og måske dette par kommer af den vestlige rute. I Hessen, hvor storkene kommer via den vestlige rute, er tiltrukket mere normalt. I Estland er der kun set 3 storker over et par dage mod normalt 4000. Letland har samme dårlige situation. TV og aviser er nu begyndt at berette om storkesituationen.

23.04.97: Varme vinde fra Sahara får nu temperaturen til at stige i Tyrkiet. Snart vil varmen nå Bosporus. Hovedtrækket af storker nærmer sig Bosporus, som de måske passerer i morgen. To mindre grupper venter dog stadig bagude - en i Syrien og en i Tyrkiet 300 km øst for den syrisk-tyrkiske grænse. Dette er svært at forstå, siden betingelserne nu er fine, men måske er fuglene allerede udmattede, og den varme vind vil hurtigt begrænse fødemængden.

24.04.97: Dr. C. Can Bilgen fra Ankara fortæller i en lang beretning om det kolde vejr's indflydelse på forårstrækket i Tyrkiet, at det uden tvivl har taget livet af mange trækfugle og tilbageholdt trækket. For

Hvid Stork mener han, der har været tilbagetræk af nogle fugle. I midten af april var temperaturen stadig ikke over frysepunktet, og det har kun været trækfugle, som opholdt sig i de beskyttede floddale, som har overlevet. Det var først efter lørdag den 19., da temperaturen første gang kom over 15 grader, at trækket begyndte at komme i gang.

25.04.97: Stadig kun få storker når frem til de nordlige egne. Fra den berømte Brandenburg'ske storkelandsby Linum, rapporteres om 2 besatte reder ud af 15 til 20. Storkene i Spanien og Portugal er i fuld gang med at yngle.

26.04.97: M. Strazds fra Letland rapporterer at 10 - 20 % af bestanden nu er ankommet.

27.04.97: Der er nyt angående de 3 radiomærkede storker, beretter Michael Kaatz fra Loburg Storkecenter: 2 storker er stadig i Syrien. 1 stork er fremme ved Bosporus, men 40 - 50.000 storker venter stadig i Israel. H. Schulz fra NABU-Storkecenter i Bergenhusen rapporterer, at 2 par ankom idag, og fuglene begyndte at parre sig en time efter ankomsten.

1.5.97: Antallet af storker, som ankommer, stiger væsentligt nu i det østlige Tyskland. I det nordvestlige Brandenburg er der også kommet flere storker nu, men mange gange enkelte fugle, som venter på magen. Der ses storker ankomme, som konstant søger føde. Knud Flensted skriver fra Danmark, at situationen er

kritisk. Den 29.04 var der kun set et par og en enkelt stork ved rederne i Danmark.

2.5.97: De radiomærkede storke har stadig ikke passeret Bosporus. To er i Tyrkiet (ved Eskisehir og nord for Iskenderun), og den 3. er i Israel. Gabor Magyar skriver fra Ungarn at storkene er 2 uger forsinket, men rapporteres i pæne antal nu.

3.5.97: Fra det nordvestlige Brandenburg er ca. 25 % af bestanden nu tilbage. I Rühstädt, som huser den største koloni i Tyskland, er der storke i 17 ud af 43 reder.

4.5.97: Dr. J. Kaatz fortæller fra Dranse (Brandenburg) om en hanstork, som fløj op fra en rede, da 8 storke i en flok passerede henover. Hanstorken udvalgte en hun fra flokken, og de fløj tilbage på reden, hvor de parrede sig inden 15 min. Yderligere rapporterer J. Kaatz fra Prignitz-området (igen nordvestlige Brandenburg), at kun 30 % af fuglene er ankommet. Det er indtrykket, at 50 - 60 % af storkene stadig er på hovedtræktruten. Den 5. maj er en kritisk dato, fordi efter denne dato vil parrerne, som starter med at yngle, have store vanskeligheder med at få bragt ungerne på vingerne.

5.5.97: Dårlige nyheder fra Tyrkiet. Okan Arihan rapporterer om mere end hundrede døde storke i det nordvestlige Tyrkiet ved Pamukova-Adapazari. Dr. C. Can Bilgen (Ankara) bekræfter dette fund og kan fortælle om flere døde storke fra

Sivrihisar (Eskisehir) og fra søen Askehir. Dette er alle lokaliteter på hovedtræktruten for storke. Han tror dette "kun er toppen af isbjerget", fordi det er ret svært for en håndfuld tyrkiske ornitologer at fremskaffe fyldstgørende data. Sabine Krober har opgjort, at situationen i det vestlige Tyskland er bedre for Gibraltarstorkene. Mange par har unger nu.

6.5.97: Peter Hirsch fra Wien og Gabor Magyar fra Ungarn bekræfter udeblivelsen af et betragteligt antal Hvide Storke. Tonu Viik fra Estland anslår, at bestanden er 20 % af det normale.

7.5.97: Michael Kaatz er tilbage i Tyrkiet. Han ser også et stort antal døde storke på forskellige steder. De radiomærkede storke er heldigvis stadig i live. De fortsætter med at blive i Eskisehir og Iskenderun (Tyrkiet), samt i Israel. Der er tale om flerårige, gamle storke, som tilhører ynglebestanden. Det er svært at forudsige, hvordan disse storke vil reagere, fordi et sådant dårligt forårstræk af Hvid Stork aldrig tidligere er dokumenteret.

8.5.97: I dag kom der tal fra Prignitz-området. Dette område har normalt det højeste antal storke i Tyskland. For øjeblikket står 64 ud af 147 reder tomme. De 83 reder er besat af par eller enlige fugle ifølge F. Schulz. Rolf Christensen skriver, at Hvid Stork er næsten uddød i Danmark! Indtil nu er kun et par og 3 enlige storke vendt tilbage. Eniko

Tamas fra det sydlige Ungarn sender en meget fyldestgørende rapport om Hvid Stork. Normalt ankommer storkene i slutningen af marts eller begyndelsen af april, men indtil den sidste uge af april var kun 20 % af storkene ankommet. Nu er 60 % af storkene dog ankommet.

10.5.97: Det er nu blevet bedre i nogle af områderne i Tyskland, og bestanden anslås at være på 70 - 80 % af det normale. Men fuglene virker meget sultne ved ankomsten. De skal først fouragere og tage på i vægt, før æglægningen kan starte. Der er dog masser af føde i området.

11.5.97: Den første radiomærkede stork er nu i Bulgarien. Nummer 2 er nået til Marmarasøen, og den tredje stork er stadig i Syrien/Israel. Storkene tilhører bestanden fra det østlige Polen. Der er intet nyt om forholdene i Polen.

12.5.97: Fra Bergenhusen i Schleswig-Holstein er nu 12 ud af 14 par ankommet. H. Schulz rapporterer om fortsat træk, så der er en god chance for de danske storke.

14.5.97: Den første radiomærkede stork er nu i Ukraine. Den ventes til det østlige Polen i morgen. De andre er stadig ved Bosporus og i Israel.

15.5.97: Aki Arkiomaa rapporterer fra det vestlige Estland, at omkring 70 % af bestanden er udeblevet. I Brandenburg kommer man tættere og tættere på normalbestanden, men de sidst ankomne fugle vil ikke kunne nå at yngle. Fra Maris Strazds i

Letland kommer en rapport om at mere end 80 % af fuglene er tilbage.

18.5.97: Fra Prignitz kommer nu de første meldinger om at nogle af parrene ikke er villige til at lægge æg. Fuglene reparerer lidt på reden om morgenen, men flyver så ud i engen og vender først tilbage til reden om aftenen. Erfarne storkeobservatører forudser, at kun 20 - 30 % af den normale yngel vil komme på vingerne i år.

21.5.97: Den første radiomærkede stork er ankommet til sin rede i det østlige Polen. Den anden stork flyttede fra Bosporus og til Dardanelerne. Denne stork lider af en beskadiget tå. Den sidste har flyttet sig fra Israel til Syrien.

22.5.97: Rolf Christensen rapporterer om to par nu i Danmark.

26.5.97: Eniko Tamas rapporterer fra det sydlige Ungarn og mange andre steder, at Hvid Stork ikke viser tegn på yngleadfærd. Der er ingen storke i rederne om dagen. Lignende meldinger fra Graham Tebb fra det østlige Østrig.

27.5.97: Bernhard Kondziella besøgte det østlige Polen (Biebrza National Nature Reserve). Her rapporteres fra lokalbefolkningen om en sen ankomst af storkene i år og en sen start på æglægningen. Mod slutningen af maj sås dog flere storke i rederne, men han rapporterer også om 2 store flokke af trækkende storke.

14.6.97: Fra Dr. H. Schulz i Bergenhusen er der blevet rapporteret om store flokke på 60 fugle af ikke-ynglende Hvid Stork.

16.6.97: Historien om de radio-mærkede storke sluttede med at den anden stork, som havde en skadet tå, stoppede med at sende signaler fra Dardanellerne i Tyrkiet, mens den tredje og sidste stork besluttede sig for at holde sommerferien i Tyrkiet ca. 300 km øst for Iskenderun væk fra hovedtræktruten.

Her ebber strømmen af meldinger på Internettet om Hvid Stork's for-

årstræk ud. Hvad indflydelse det dårlige træk ender med at have er indtil videre ukendt, men den meget våde sommer med store oversvømmelser i det centrale og østlige Europa har nok ikke forbedret overlevelsen for storkeungerne.

Man kan også gisne om, det dårlige østlige træk betyder en forskydning af fugle til den vestlige træktrute. Noget lignende skete for svalerne, da de for år tilbage blev ramt af dårligt vejr på efterårstrækket over Alperne.



Da vi nu snart skal holde jubilæumsfest, og mødesæsonen starter, bringer vi her igen en tegning af Risingskolen. Som det ses, ligger festsalen i bygningen til højre. DOF-Fyns lokaler befinder sig i kælderen under "småbørnssalen" ved den sorte pil. Der må kun parkeres i skolegården.

Ekskursioner

TRÆKTUR TIL?

Søndag d. 14. september

Tilmelding til lederen:

Flemming Byskov, tlf. 65 98 22 18 og hør, hvor det går hen dagen efter, mødetid og -sted. Sidste år røg vi ind i 3600 Musvåger, året før i 900 Suler, så det bliver spændende at følge vinden i år.

VEJLERNE

Weekenden 4-5. oktober

Tilmelding til lederen:

Niels Bomholt, tlf. 62 24 19 59

og hør nærmere om alt det praktiske. Dog ligger det fast, at der er afgang fra Den store Rundkørsel, Odense S lørdag kl. 6.00, at det bliver en tur med overnatning, og at der garanteres masser af fugle i det fantastiske område, som Vejlerne er.

UNGDOMSEFTERÅRSLEJR PÅ SYDLANGELAND

Skolernes efterårsferie fra søndag d. 12. til lørdag d. 18. oktober.

Kom og se, hvordan ringmærkning og det øvrige fuglestationsarbejde foregår - og ikke mindst vær med til at få tal på det store fugletræk, der passerer forbi Dovns Klint. Tag cyklen med, så du kan komme rundt og se på rastende fugle også. Ring til Ole Tønder på tlf. 66 11 59 05 og hør nærmere.

SYDLANGELAND

Søndag d. 19. oktober

Mødested: P-pladsen ved Dovns Klint kl. 7.30.

Tilmelding til lederen:

Ole Goldschmidt, tlf. 62 51 17 24.

Dette er tidspunktet for kulminationen af trækkende Bramgæs, Knortegæs og Pibesvaner - noget af det flotteste træk at overvære på Sydlangeland. Når vi er blevet trætte af at stå på Dovns Klint, fortsætter turen ud i Keldsnor med masser af rastende andefugle m.m.

VIGGELSØ

Lørdag d. 8. november

Jubilæumstur. Tilmelding ikke nødvendig. Mød blot op på havnen i Klintebjerg, hvorfra færgen afgår kl. 8.00. DOF-Fyn betaler overfarten og giver morgenmad på Naturskolen, når vi ankommer. Kurt Due Johansen og Jens Bækkelund vil herefter fremvise, hvad øen kan byde på af ornitologiske seværdigheder. Der plejer at være mange interessante fugle på denne årstid. Færgen sejler retur kl. 11.00 og 12.00.

Møder

Alle møder holdes i DOF-Fyns lokaler på Risingskolen i Odense

Polensturen juni 1997

Mandag d. 27. oktober kl. 19.00
Flemming Byskov og Steen Winkel vil berette om den vellykkede tur.

Årets ornitologiske oplevelser

Onsdag d. 26. november kl. 19.00
Tag dine dias, papirbilleder og historier med, eller kom blot og få en hyggelig aften.

Bogauktion

Torsdag d. 11. december kl. 19.00
Flemming Byskov og Gunnar Knudsen vil styre slagets gang. Medbring bøger, tidsskrifter, gamle kikkerter til auktionen.

Julefrokost

Onsdag d. 17. december kl. 19.00
Tilmeld dig til Kaj Pedersen på tlf. 66 11 40 81 lok. 16 inden onsdag d. 10/12.

Præmiekrydsord

To af redaktionens medlemmer (Jacob og Tim) har i en sen nattetime konstrueret DOF-Fyns jubilæumskrydsord på modstående side. Kodeordet, som er et fuglenavn på 10 bogstaver, kan skrives i rubrikken "Evt. meddelelser.." på det indlagte girokort, når du alligevel tilmelder dig til festen. Ellers send det til redaktionens adresse.

Vi trækker nemlig lod blandt de rigtige besvarelser om et gavekort på **500 kr!** til DOF-salg. Udtrækningen vil finde sted under jubilæumsfesten.

	1. i DK 23/10- 95	Lille- bæltso	Ikke ned	Anbe- falet	Storm- svaleo	Inva- sions- fugl	Ret- ning	Udråb	Usand- hed	Antal	Lys- givere
Vest- kyst- fuglen	S	T	O	R	M	S	V	A	Z	5	N
Har få fynske lærker	T	O	P ¹	Udråb Blå fiskere	A	K	Hunhane IC3- mester	H	Ø	N	E
Lever	F	R ²	For- billede	I	D	O	L	Øgle	G	Nul Vokal	O
Tandue bioto- pen	P	Ø	L	S	E	V	O ³	G	N	E	N
Parke- ring	P	Fugle- inter- essen	-ørn -hejre	F	I	S	K	E	Pjatte	Redak- tøren	R ⁴
Damp	E ⁵	M	Høse- fugle- tæv	V	R	K	O	N	R		Ø
Pibe- svane- sted	T	A	N	G ⁶	A	F	T	R	R		R
Ikke off	O	N	50 Tinde	L	Puds kikkert Udånde	D	Ø	To ens			"Fug- lene 2"
Storke- by	R	I	B	E	Lever Penge	E	R	Træk- retning Ebonv/		R	
Afslag	N	E	J	Sverige Tilsku- erne	S	Dreng- navn FN	F	I	G	I	L
Vær- ling- erne	S	N	E	S	P	V ⁷	K	V	E	N	E
Hun	K	Syng. Trine Gøre	R	E	I	N	Tryk- enhed	O	Østrig	Tysk- land Spontan	D
Primi- tive planter	A	L ⁸	G	E	R	Gå Om- dømme	T	R	A	V	E
Den- gang	D	A	Træ	R	Orbison Retur- billet	R	O	Y	På mode Guld	I	N
Histo- rie	E	D	E	N	Y	N	Ø Vokal	A	L	S ¹⁰	
Sort	N	E	G	E	R	Sig- mund -F		U ⁹	D	F	

SPURI

PROBEGUL V S

GULSPURV

Phylloscopus
aroregularis

Aktuel debat

En af de mange sager som i 1997 optager DOF-Fyns bestyrelse er fredningen af Æbelø. Forslaget om lukning af en del af Æbeløs nordstrand har udløst stor offentlig opmærksomhed. Havrevimpen bringer her to indlæg, som har været bragt i Fyens Stiftstidende i august 1997:

Helge Larsen, Granbakken, Morud:

På et meget spinkelt grundlag er der interessegrupper, der ønsker lukning for al færdsel på en strækning af stranden ved Æbelø. Der er tale om godt en fjerdedel af kysten øen rundt. Måske den mest særprægede og smukke kyststrækning på øen. Hvad er begrundelsen for dette indgreb? Hvad kan motivere et så drastisk indgreb i det samfundsgode, som vi har i Danmark - retten til fri færdsel langs vore strande?

Ja, mange vil undre sig, når de erfarer, at lukningen skyldes hensynet til Havørnen. Der er nemlig ingen Havørne på Æbelø! Og stedkendte ornitologer har faktisk oplyst, at der i nyere tid ikke er eksempler på, at en Havørn har opholdt sig på Æbelø i mere end nogle få dage. Dette sættes i relief af, at der andre steder, også på Fyn, findes lokaliteter, som Havørne har foretrukket og benyttet som vinterkvarter i flere måneder.

Argumentationen for at lukke adgangen til nordstranden forekommer uhyre spinkel. Det er uhyggeligt, hvis danskerne frie ret til at færdes langs de danske strande hviler på så løst et grundlag.

Hvem er det så, der ønsker lukning for færdsel på nordstranden?

Det er Dansk Ornitologisk Forening og øens nye ejer, Aage V. Jensens Fond, og overraskende nok, Fyns Amt. Det står klart at læse i udkastet til fredningsfor-

slag for Æbelø med omliggende øer, som Fredningsnævnet for Fyn har udsendt.

Imod en lukning for færdsel har mange udtalt sig. Danmarks Naturfredningsforening og Skov- og Naturstyrelsen gjorde det allerede med det første fredningsforslag. Også Friluftsrådet, Naturbeskyttelsesrådet og Danmarks Sportsfiskerforbund har direkte udtalt sig imod en lukning.

På trods af, at fredningsforslaget for Æbelø rummer mange hensyn til fuglelivet, bl.a. begrænsninger i færdsel på øer og holme i fuglenes yngletid, har Fredningsnævnet altså valgt at lytte til de snævre fugleinteresser i spørgsmålet om nordstranden.

Man må håbe, at Fredningsnævnet ændrer sit forslag. Det kan Dansk Ornitologisk Forening medvirke til, hvis foreningen reviderer sin holdning.

Det er der hermed opfordret til...

Angående Fyns Amts holdning, så er det da muligt, at den vil blive anderledes, hvis spørgsmålet kommer til en politisk drøftelse. Har den været det?

I de senere år er der rent faktisk sket mange begrænsninger i menneskers ret til fri færdsel i kystnære områder her på Fyn. Det vil i sagens interesse nok være uklogt at presse citronen for hårdt...

Flemming Byskov, DOF-Fyn:

Helge Larsen skrev lørdag den 9. august i Stiftstidende om Dansk Ornitologisk Forenings ønske om at lukke Æbeløs nordkyst. Helge Larsen mente, at ønsket var baseret på et meget spinkelt grundlag. Deri er foreningen helt uenig.

Fredningsnævnet har i en foreløbig kendelse sagt god for, at ruten Æbelø rundt lægges om, således at den besøgende i stedet for at gå langs kysten hele Æbelø rundt, slår et slag ind i skoven ad en ny sti. Ikke alene bliver turen på Æbelø mere varieret. Den besøgende kommer til både at opleve uspoleret kyst, troldekov og naturskov. Desuden giver han naturen en hjælpende hånd. Meningene med at skåne kysten fra 300 meter øst for Æbelø fyr til Østerhoved er nemlig at give betrængte dyr og fugle forbedrede vilkår. Hvad er mere naturligt i en så stor og bekostelig fredningssag som Æbeløfredningen, end at tænke på både mennesker og dyr/fugle.

Sagen er, at den besøgende, når han går Æbelø rundt langs hele kysten, ikke giver ro til de dyr og fugle, som kræver ro. Vandringsmanden skræmmer ikke dyrene og fuglene i ond tro. Den besøgende tænker simpelt hen ikke på, at han med sin færdsel giver stor uro. Næsten alle vil da også acceptere, at 1,5 km af Æbeløs 7 km kyst får fred for færdsel, når han både får en god oplevelse på stien gennem skoven, samtidig med at han ved, at han hjælper dyr og fugle.

Æbelø er et af de steder på Fyn, hvor der er størst chance for at se sæler. Sælerne ligger på stenene nær kysten eller svømmer i vandet ud for øen. Når man går hele øen rundt, giver man ikke sælerne en chance for at ligge og hvile på

stenene. De får heller ikke mulighed for at yngle. Det vil de få, hvis der ikke sker færdsel på kysten fra fyret til Østerhoved. Derved vil der også blive større chancer for at se sæler langs de øvrige kyster på Æbelø.

I 1800-tallet ynglede Havørnen på Æbelø. Vi ved, at der blev hentet havørneæg på øen i 1869. Det er meget sandsynligt, at Havørnen slår sig ned igen på Æbelø, hvis der på forhånd er et fredeligt sted på øen, hvor havørnen kan yngle, søge føde og hvile sig. Det er nemlig på de gamle ynglepladser, hvor ørne ynglede i 1800-tallet, at de slår sig ned igen. Det er bl.a. tilfældet i Sønderjylland og på Lolland, hvor der ynglede Havørne i 1996 og 1997. I 1996 blev der set Havørn kun 4 km i luftlinie fra Æbelø, ligesom den ofte ses på naboejendommen Gyldensten, så den er lige i nærheden!

Ikke kun Havørnen og sælerne vil glædes og trives med en ændring af ruten Æbelø rundt. Flere andre sjældne fugle vil kunne trives. Eksempelvis den lille sorte alkefugl med de hvide vingespejl, Tejsten. I sommeren 1996 blev der set et par ud for nordkysten. Det er helt oplagt, at Tejstjerne vil slå sig ned her, hvis der bliver fred. Man kan dårligt tænke sig noget smukkere end en Æbelø, hvor skoven får lov til at udvikle sig til en slags naturskov med tiden. Hvor fugle, planter og insekter genindvandrer, og hvor menneskene kan vandre på størstedelen af Æbeløs kyst og tænke på, at sælerne, Havørnen og Tejsten fik gode vilkår på en enestående ø, fordi det ved fremsynet planlægning lykkedes at lave en god vandretur på Æbelø.

ISSN 0908-858X
Postbesørget blad



Dansk
Ornitologisk
Forening

Foreningen for fuglebeskyttelse